

KWARTALNIK DRELOWSKI

Miejska Biblioteka Publiczna

DZIAŁ INFORMACJI, BIBLIOTEKA

W OŚRODKU REGIONALNYM

W DRELOWIE

ul. Wolności 10, 24-100 Drele

tel. 013 64 52 informacja@mbp.org.pl

ISSN 1506-9125

PISMO SAMORZĄDOWE NR 41

GRUDZIEŃ 2009

Pokój zamieszka kiedy Pan przybędzie...

W adwentowej refleksji,
W ciszy wyczekiwania na wigilijną gwiazdę,
Do gorącego i otwartego serca,
Niech przyjdzie Nowonarodzony
i umocni nas swoim pokojem,
Byśmy go mogli rozdawać
wszędzie tam, gdzie niepokój.

Na zbliżające się Święta pragnę złożyć życzenia przeżywania Bożego Narodzenia w zdrowiu i radości. Niech przy wigilijnym stole nie zabraknie ciepła rodzinnej atmosfery a Nowy Rok niech będzie czasem pokoju oraz pomyślności w życiu osobistym i zawodowym.

Wójt Gminy Drelów
Piotr Kazimierski

***

Dzieląc się opłatkiem, który jednoczy,
życzę aby nadchodzące święta Bożego Narodzenia
były czasem radości i rodzinnego ciepła
a Nowonarodzony błogosławił i otaczał Was swoją opieką
w każdy dniu Nowego Roku.

Przewodniczący Rady Gminy Drelów
Marian Andrzej Bahonko

***

W ten Wigilijny Wieczór
Niech opłatek i staropolska kolęda
Połączą nasze myśli i serca,
A uśmiech, miłość i pokój
Niech towarzyszą wszystkim
Dniom Nowego Roku.
życzą

Pracownicy
Gminnej Biblioteki Publicznej
w Drelowie

***

Każdy z nas ma na tyle dużą dłoń,
że może z niej uczynić Betlejem
Każdy z nas ma na tyle ciepłe serce,
że może przyjąć nowo narodzoną miłość...
do tego wystarczy tylko wiara, nadzieja
a miłość przyjdzie sama...
Błogosławionych świąt Bożego Narodzenia w gronie
rodziny, ze wspólnie śpiewaną kolędą i radosnego pokoju
w Nowym Roku życzą

Pracownicy
Gminnego Centrum Kultury
w Drelowie

Szanowni Państwo!

Kończący się rok to czas podsumowań oraz kreślenia wstępnych planów na lata następne. Pozwolę więc sobie przedstawić krótkie sprawozdanie z pracy za rok 2009, zwłaszcza pod kątem stopnia realizacji zamierzeń inwestycyjnych oraz przedstawić te planowane na przyszłość.

Budżet Unii Europejskiej na lata 2007-2013 narzucił na nasz kraj zasady współfinansowania i ubiegania się o współfinansowanie inwestycji w dziedzinie infrastruktury, a także w sferze działań społecznych. W konsekwencji biurokratycznych poślizgów również i polskich struktur centralnych, rzeczywiste środki z tego okresu finansowania trafiają do gmin dopiero w roku następnym. Taki scenariusz dotyczy zwłaszcza Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich zarówno w działaniu „Odnowa Dziedzictwa Kulturowego i Odnowy Wsi” jak i podstawowych usług dla gospodarki wiejskiej. W tym pierwszym działaniu korzystamy z dofinansowania 75% kosztów rozbudowy Domu Ludowego w Zahajkach. Otrzymane dofinansowanie to 238.654 zł.

Podstawowe usługi dla ludności to gospodarka wodno-ściekowa tzn. budowa wodociągów w miejscowościach Szachy i Szóstka, a także budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie 9-ciu miejscowości w naszej Gminie. Budowa wodociągów w tych miejscowościach rozpocznie się najprawdopodobniej na przełomie roku, a zakończy się 30.11.2010 r.. Pierwszy etap budowy przydomowych oczyszczalni ścieków tj. wykonanie 52 sztuk już się zakończył. Kolejne 100 oczyszczalni zostanie wybudowanych do połowy roku następnego.

Gmina nasza znalazła się na liście tych samorządów, które uzyskały dofinansowanie, a planowana jego kwota to 4.000.000,- zł. Zakładane są także kolejne nabory wniosków w roku następnym, dlatego też przygotowywane są kolejne dokumentacje na budowę wodociągów w Wólce Łóżeckiej, Dołdze, Przechodzisku, Zahajkach oraz budowa ujęcia wody i wodociągu w Żerocinie, a także kolejnych kilkaset przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie całej Gminy. Ubiegamy się o dofinansowanie do budowy wodociągów w tych miejscowościach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, stosowne wnioski zostały złożone, rozstrzygnięcie jednak dopiero w roku następnym.

Dużym obciążeniem finansowym dla naszego samorządu była w tym roku przeprowadzona przebudowa i budowa ciągów pieszych przy drodze wojewódzkiej i drogach powiatowych w Drelowie. Łączna długość tych odcinków to 810 m. Gmina wydała na ten cel 561.639,24 zł, natomiast udział samorządu województwa i powiatu to 302.185,49 zł i jak widać jest on dużo skromniejszy niż środki gminne. Niemniej i to dofinansowanie trudno było uzyskać. Te inwestycje w następnych latach będą kontynuowane.

Najbardziej oczekiwane, bo dotyczące stosunkowo największej liczby naszych mieszkańców, są inwestycje drogowe. Niestety nie stać nas na duże inwestycje i zmuszeni byliśmy dokonywać wyborów tych priorytetowych odcinków dróg. Zbyt dużo jest bowiem odcinków dróg gminnych okresowo nieprzejezdnych i z konieczności skupiliśmy się na bieżących remontach i ulepszeniach tych dróg. Łącznie w tym roku zostało wywiezione 6 500 ton tłucznia za kwotę 350.000 zł. i dzięki temu wyremontowanych zostało wiele kilometrów dróg gminnych. Udało się także wyremontować dwa odcinki dróg powiatowych w Sokulu i Przechodzisku. Gmina i Powiat partycypowały w tych remontach w równych kwotach po 50 tys. złotych. Zakładam, że jeżeli uda się w następnym roku wygospodarować w budżecie gminy kwoty nie mniejsze, to wszystkie drogi gminne na całych odcinkach łącznie z wymienionymi drogami powiatowymi, zostaną utwardzone tłuczniem, a tym samym staną się przejezdne przez cały rok.

Konieczność szybkiego przykrywania nawierzchnią asfaltową leciwych niejednokrotnie stabilizacji betonowych, uniemożliwia budowanie nowych odcinków. W bieżącym roku wykonano stabilizację betonową na odcinku 680 m w Żerocinie. Uzyskane dofinansowanie tej inwestycji z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych pokryło prawie w całości poniesione koszty.

Konieczność szybkiego wykonania nawierzchni asfaltowych na zniszczonych nawierzchniach betonowych spowoduje, że prawdopodobnie będziemy zmuszeni zaciągnąć zobowiązania finansowe na lata następne.

Wielokrotnie deklarowałem, że nie zamierzam doprowadzić do powstania zobowiązań większych niż zastane w 2002 roku, taka też kwota pozostałaby

na koniec kadencji w roku 2010, gdyby nie zamiar budowy wspomnianych nawierzchni asfaltowych. Czy jednak nawierzchnie te będą w następnym roku wykonane, a tym samym kwota zobowiązań zwiększy się ponad deklarowaną, zdecydują radni na sesji budżetowej. Pragnę jednak przypomnieć, że kwota zastanych zobowiązań Gminy w 2002 roku odnosiła się wówczas do 7,0 mln zł budżetu Gminy. Dzisiejszy budżet gminy to 14 mln zł, a kwota wydana w tym roku na inwestycje z własnego budżetu, nie licząc pozyskanych środków, jest w stosunku do roku 2002 prawie czterokrotnie wyższa. Z racji jednak faktu, że zaciąganie zobowiązań zawsze budzi uzasadnione kontrowersje, sprawy te będą wnikliwie omawiane zanim zapadną ostateczne decyzje.

Utrzymywanie 6 szkół podstawowych, 2 gimnazjów i jednego Przedszkola Samorządowego w Drelowie wobec kurczącej się liczby dzieci i zmniejszającej się w związku z tym subwencji oświatowej, spowodowało tylko w tym roku konieczność dofinansowania oświaty kwotą 1.203.415,00 zł to wobec malejących dochodów gminy bardzo znaczące obciążenie i problem, którego nie da się nie zauważyć. Czy i jakie szkoły likwidować? To temat publicznej debaty, być może nieuchronnej w niedalekiej przyszłości. Tym bardziej wobec takich kło-

potów cieszą pieniądze na funkcjonowanie trzech przedszkoli w Żerocinie, Szóstce i Łózkach. Ośrodkie te, to także potrzebna edukacja dla najmłodszych, pomoc dla rodziców, a także miejsca pracy dla naszych mieszkańców.

Sfera działań społecznych, na którą wpływają środki zewnętrzne to także realizowany w Gminie Program Integracji Społecznej, w ramach którego w 2009 roku realizowane są usługi: Letnie Kluby Malucha, Kluby Seniora w miejscowości Wólka Łóżecka i Aleksandrówka oraz działalność Drużyny Harcerskiej przy Szkole Podstawowej w Drelowie. Realizacja programu przesunięta została na rok przyszły, a do wykorzystania zostało jeszcze ok. 200 tys. zł. dofinansowania. Liczymy bardzo, że nowo powstałe stowarzyszenia, grupy nieformalne a także jednostki kultury i szkoły te pieniądze wykorzystają.

Ostateczny zakres zadań inwestycyjnych i kierunki działań w sferze społecznej na rok następny określi podjęta prawdopodobnie pod koniec roku uchwała budżetowa. W następnym numerze Kwartalnika zostaną przedstawione szczegółowo zamierzenia Gminy na rok następny.

*Wójt Gminy Drelów
Piotr Kazimierski*

FUNDUSZ SOŁECKI

Pierwszego kwietnia 2009 roku weszła w życie uchwalona przez Sejm RP w dniu 20 lutego 2009, ustawa o funduszu sołeckim. Fundusz, o którym mowa w ustawie jest niczym innym, jak środkami w budżecie gminy zagwarantowanymi dla poszczególnych sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia mieszkańców. Ustawa wzbudziła wiele emocji przede wszystkim wśród władz samorządowych, ponieważ fundusz na jej podstawie tworzący uszczupla pieniądze gminom zmniejszając ich możliwości inwestycyjne oraz wśród mieszkańców sołectw: sołtysów i rad sołectkich, którzy mają dysponować środkami publicznymi. Powołanie funduszu sołeckiego ma spowodować dopływ środków do najmniej zaawansowanych w rozwoju wsi. Takie są założenia funkcjonowania funduszu sołeckiego, a jakie realia?

O wyodrębnieniu kwoty na fundusz sołecki w budżecie gminy decydują Radni. To rada gminy corocznie w terminie do 31 marca, podejmuje uchwałę, w której wyraża lub nie wyraża zgody na wyodrębnienie środków w budżecie na rok następny. W roku bieżącym radni mieli ten okres wydłu-

żony. W Gminie Drelów w dniu 2 czerwca 2009 r. po długiej acz konkretnej i bardzo rzeczowej dyskusji radni podjęli uchwałę, w której wyrażają zgodę na wyodrębnienie w budżecie gminy na 2010 rok środków na ten cel. Każda wieś będzie dysponentem przyznanej kwoty naliczanej wg wzoru zawartego w ustawie. Tabela zamieszczona na końcu artykułu przedstawia kwoty przypadające poszczególnym sołectwom w naszej Gminie.

Ustawa przewiduje, że środki z funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które określa rada sołecka w specjalnym wniosku, wypracowanym na zebraniu mieszkańców danego sołectwa. Rada przedkłada w określonym terminie wniosek do Wójta Gminy. W bieżącym roku wnioski należało złożyć do 30 września. Działania realizowane w ramach funduszu i zawarte we wniosku, muszą być zadaniami własnymi gminy, służyć poprawie warunków życia mieszkańców oraz muszą być zgodne ze strategią rozwoju gminy. Jeśli nie spełniają wymienionych i dalszych zawartych w ustawie obwarowań Wójt może odrzucić wniosek.

W Gminie Drelów w ramach funduszu sołec-

kiego złożono 18 wniosków z 18 miejscowości. Wszystkie sołectwa złożyły wniosek w terminie czyli do 30 września 2009 roku. Wójt Gminy rozpatrzył wszystkie wnioski pozytywnie i uwzględnił w budżecie gminy Drelów na 2010 rok. Wszystkie sołectwa Gminy Drelów w ramach funduszu sołeckiego realizować będą przedsięwzięcia zgodnie z zadaniami własnymi gminy, co będzie miało na celu poprawę warunków życia mieszkańców.

Aleksandrówka - modernizacja świetlicy wiejskiej,

Danówka - modernizacja świetlicy wiejskiej,

Dolha - modernizacja świetlicy wiejskiej, remont przepustów dróg gminnych,

Drelów - wyposażenie i modernizacja placu zabaw przy Przedszkolu Samorządowym,

Kwasówka - modernizacja świetlicy wiejskiej,

Leszczanka - zagospodarowanie placu,

Łózki - modernizacja świetlicy wiejskiej,

Pereszczówka - remont drogi,

Przechodzisko - modernizacja świetlicy wiejskiej,

Sokule - wyposażenie oraz ogrodzenie placu zabaw,

Strzyżówka - modernizacja świetlicy wiejskiej,

Szachy - modernizacja świetlicy wiejskiej,

Szóstka - wykonanie ogrodzenia Szkoły Podstawowej w Szóstce,

Witoroż - modernizacja świetlicy wiejskiej, remont Szkoły Podstawowej w Witorożu,

Worsy - modernizacja świetlicy wiejskiej, wykonanie ogrodzenia Szkoły Podstawowej w Szóstce,

Wólka Łózecka - modernizacja świetlicy wiejskiej,

Zahajki - modernizacja świetlicy wiejskiej,

Żerocin - modernizacja świetlicy wiejskiej,

Środki przeznaczone na fundusz sołecki pochodzą z budżetu gminy. Gmina może

otrzymać zwrot części poniesionych wydatków - od 30% do 10 %, w zależności od wielkości kwoty bazowej gminy w stosunku do średniej bazowej kraju. Otrzyma go jednak dopiero w 2011 roku i tylko wtedy, gdy poniesione wydatki będą kosztami kwalifikowanymi. Do tej pory trwają dyskusje nad problemem co tak naprawdę jest takimi kosztami, gdyż ustawodawca nie sprecyzował jednoznacznie w rozporządzeniu dotyczącym zwrotu części wydatków tej kwestii.

I jak to w życiu bywa są zwolennicy i przeciwnicy wprowadzenia funduszu sołeckiego. Na terenie Powiatu Bialskiego nie wszystkie gminy podjęły taką uchwałę, zapewne bojąc się niesprecyzowanych do końca wykładni prawnych dotyczących wydatkowania środków, a może nie chcą rozdrobnienia funduszy przeznaczonych na inwestycje w gminie. Ustawa o funduszu sołeckim daje możliwość decydowania o realizacji ważnych problemów małych społeczności wiejskich, wręcz zmusza do zwiększenia aktywności mieszkańców, zarówno decyzyjnej jak i wykonawczej. Daje możliwość, a z czasem nauczy wyboru priorytetów wśród rozpoznanych potrzeb. Fundusz sołecki jest swoistym eksperymentem, który nałoży dodatkowe obciążenie na pracowników urzędów gmin ale na pewno podniesie świadomość mieszkańców, a gmina dodatkowo może otrzymać środki z budżetu państwa. Podjęcie uchwały o utworzeniu funduszu świadczy o otwartości władzy gminy na zmiany i potrzeby wszystkich mieszkańców, wyrównywaniu szans na rozwój każdego sołectwa a w przyszłości stanie się miernikiem dojrzałości gminy oraz umiejętności sołectw.

Opracowała Wiesława Zaremba

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców Sołectwa na 30.06.2009 r.	Fundusz na sołectwo (w zł)
1	Aleksandrówka	99	6.801,32
2	Danówka	47	5.618,48
3	Dolha	531	16.627,98
4	Drelów	980/800*	22.746,90
5	Kwasówka	263	10.531,81
6	Leszczanka	97	6.755,83
7	Łózki	482	15.513,39
8	Pereszczówka	148	7.915,92
9	Przechodzisko	188	8.825,80
10	Sokule	183	8.712,06
11	Strzyżówka	88	6.551,11
12	Szachy	350	12.510,80

13	Szóstka	459	14.990,21
14	Witoroż	288	11.100,49
15	Worsy	388	13.375,18
16	Wólka Łózecka	213	9.394,47
17	Zahajki	312	11.646,41
18	Żerocin	580	17.742,58
		5696/5516	207.360,74

Kwota bazowa wynosi 2.274,69 zł

*Fundusz sołecki nie może przekraczać dziesięciokrotności kwoty bazowej. Dlatego pula środków dla sołectwa Drelów o liczbie mieszkańców 980 została wyliczona tak jak dla sołectwa o liczbie mieszkańców równej 800.

CENTRUM DRELOWA BARDZIEJ BEZPIECZNE

O konieczności budowy ciągów pieszych w Drelowie przy ul. Męczenników Podlaskich wiadomo było od dawna. Wykonany w poprzednich latach ciąg chodnika po prawej stronie drogi (w kierunku Międzyrzecza Podl.), znacznie wyniesiony ponad poziom jezdni uniemożliwiał, zwłaszcza po ulewnych deszczach spływ nadmiernej ilości wody, która tworzyła rozległe kałuże po lewej stronie drogi.

Przygotowania do inwestycji zostały rozpoczęte już w ubiegłym roku i polegały na przygotowaniu kompletnej dokumentacji budowlanej również na prace, które mają być wykonane w roku następnym oraz na uzgodnieniu jej z zarządcą drogi samorządem województwa lubelskiego. Największe jednak trudności dotyczyły uzyskania dofinansowania do budowy chodników, choć to zaledwie 40% całkowitych

kosztów. W konsekwencji zawartego porozumienia pomiędzy Gminą Drelów a Zarządem Województwa Lubelskiego, zarządca drogi przekazał materiały na budowę chodników, robocizna natomiast została pokryta z budżetu gminy. Fundusze przeznaczone na inwestycję przedstawiają się następująco:

176.000 zł – województwo a 264.000 zł – Gmina.

Zastosowane rozwiązanie polegające na wykonaniu chodników oddalonych od brzegu jezdni oraz utwardzonych kruszywem poboczy, ma za zadanie wchłonąć część wody spływającej z jezdni oraz dostarczyć możliwości zaparkowania przejeżdżających pojazdów w powstałych w ten sposób zatoczkach. Nie jest to na pewno rozwiązanie idealne ale prawdopodobnie jedyne z możliwych, głównie ze względów finansowych i technicznych.

To nie koniec inwestycji w tym zakresie.

W roku następnym planowane jest wykonanie chodnika przy tej drodze, poczynając od ul. Bankowej do ul. Spokojnej oraz przygotowanie dokumentacji na lata następne, tzn. przygotowanie odcinka chodników od ul. Nadbrzeżnej do ul. Nowej oraz wykonanie chodników bezpośrednio przed parkanem kościoła parafialnego w Drelowie.

Rok obecny to także inwestycje przy drogach powiatowych, tj. budowa i przebudowa chodników przy ul. Szkolnej połączona z przebudową skrzyżowania przy Urzędzie Gminy oraz przebudowa chodnika przy ul. Bankowej. Łączny koszt tych inwestycji to 423.824,73 zł, z czego Gmina wydała 297.639,24 zł, a Powiat – 126.185,49 zł.

fot. W. Joźwik

Będąc częścią inwestycji przy ul. Szkolnej ustawienie barierek przy Urzędzie Gminy ograniczyło możliwość parkowania. Koniecznym więc będzie wykonanie planowanego w roku następnym parkingu, który zostanie usytuowany na placu przy Ośrodku Zdrowia w Drelowie.

Tegoroczne inwestycje w tym zakresie przyniosły poprawę bezpieczeństwa korzystających z dróg, a także znacząco poprawiły estetykę Drelowa. Wystarczy porównać zdjęcia z przed i po zakończeniu robót inwestycyjnych.

*Wójt Gminy Drelów
Piotr Kazimierski*

— SZKOLENIE STRAŻAKÓW —

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białej Podl. zorganizowała w okresie od 6 września do 29 listopada 2009 roku bezpłatne szkolenie dla strażaków-ratowników z OSP według nowych programów szkolenia KG PSP i ZG ZOSP RP. Kurs miał na celu przygotowanie do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych młodych strażaków wstępujących w szeregi OSP oraz podniesienie wyszkolenia czynnych strażaków nieposiadających odpowiedniego przeszkolenia. Celem szkolenia było przygotowanie strażaka ratownika OSP do sprawnego i bezpiecznego wykonywania zadań ratowniczo-

gaśniczych. Program szkolenia obejmował szkolenie z zakresu BHP i ćwiczenia w komorze dymowej. Realizowane były tematy z zakresu organizacji OSP, ochrony ludności i ochrony przeciwpożarowej. Omawiany i pokazywany był sprzęt ratowniczy, sprzęt ochrony dróg oddechowych jak i sprzęt do komunikacji i łączności. Wiele czasu prowadzący poświęcili na przygotowanie i rozwijanie linii gaśniczych, zajmowaniu poszczególnych stanowisk przy gaszeniu pożaru. Zakończeniem szkolenia był egzamin teoretyczny i praktyczny, który nadał uprawnienia do udziału w akcjach ratowniczych. Po odbyciu takiego szkolenia strażacy w dużym stopniu po-

głębili swoją wiedzę na temat sprzętu gaśniczego, gaszeniu pożarów i innych miejscowych zagrożeń występujących na naszym terenie. Z naszej gminy w szkoleniu udział wzięły jednostki z OSP Kwasówka, OSP Łózki i OSP Witoroż.

J.W.

INFORMATOR ROLNICZY

WIEŚCI DLA ROLNIKÓW

Wszyscy rolnicy posiadający stosowne protokoły z tytułu klęski w postaci powodzi, która dotknęła naszą gminę w 2009 roku mogą korzystać z kredytów klęskowych jeszcze przez pierwszy kwartał 2010 roku. W wyżej wymienionym celu zainteresowani zgłaszać się mogą do tutejszego banku.

„Renty strukturalne” i „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych”

Komitety Doradcy Komisji Europejskiej ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich, który obradował w Brukseli 23 i 24 listopada br. pozytywnie zaopiniował wniosek Polski o zwiększenie puli środków na „Renty strukturalne” o 362 mln euro oraz „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych” o 150 mln euro. Pieniądze na ten cel zostaną przesunięte z innych działań finansowanych w ramach PROW 2007-2013, tak więc łączny budżet Programu wynoszący 17,2 mld euro nie ulegnie zmianie. Dzięki zwiększeniu puli środków na „Renty strukturalne” możliwe będzie sfinansowanie zobowiązań zaciągniętych na to działanie w latach 2004 – 2006, a także uruchomienie nowego naboru wniosków.

Dopłaty do roślin strączkowych

Około 65 euro do hektara wynosić będą od przyszłego roku dopłaty do produkcji roślin strączkowych. To pomysł na przynajmniej częściowe zastąpienie importowanych transgenicznych pasz. Ale zdaniem ekspertów na niewiele się to zda. Na polskich polach uprawy roślin strączkowych i motylkowych są wciąż rzadkością. Ale rząd chce to zmienić i zachęcić do siania bobiku, łubinu czy konicyzyny. O pomoc mogliby się ubiegać rolnicy składający w przyszłym roku wnioski o dopłaty bezpośrednie. Polska czeka jeszcze tylko na zgodę Komisji Europejskiej.

Mikroklimat też ważny

Często w okresie jesieni jak i nadchodzącej zimy zapominamy o przestrzeganiu mikroklimatu w obiektach inwentarskich. Zamykamy na „cztery spusty” okna, drzwi, często też zapychamy kanały wentylacyjne z myślą, by nasze zwierzęta nie zmarzły. Otóż te działania przynoszą skutek wręcz odwrotny. Zwierzęta w tych warunkach narażamy na ciągły pobyt w środowisku o dużym stężeniu

pary wodnej, która skraplając się na skórze zwierząt powoduje różnego rodzaju schorzenia oraz przehłodzenia ciała w chwili przeciągów, które mogą wystąpić podczas zadawania pasz objętościowych. Brak wlotów świeżego powietrza przez okna, a tym samym usuwania z budynku pary wodnej i szkodliwych gazów takich jak dwutlenek węgla, amoniak i siarkowodor powoduje schorzenia układu oddechowego, na które szczególnie podatne są młode zwierzęta. Pamiętajmy, aby okna były rozszczelnione, a kanały wentylacyjne były czynne przez okres całego roku.

Od 2010 roku będą obowiązywać nowe zasady „Dobrej kultury rolnej” zgodnej z ochroną środowiska.

Rolnicy którzy ubiegają się o płatności bezpośrednie, wsparcie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania tzw. dopłaty ONW, pomoc w ramach programu rolnośrodowiskowego oraz dopłaty do zalesiania gruntów rolnych muszą spełniać od 2010 r. dodatkowe normy „Dobrej kultury rolnej” zgodnej z ochroną środowiska. Nowe wymogi nakładają na rolników obowiązek posiadania w określonych sytuacjach pozwoleń wodnoprawnych, zachowania charakterystycznych elementów krajobrazu oraz, co z pewnością ucieszy rolników, dopuszczają pod pewnymi warunkami, możliwość uprawy danego gatunku zbóż dłużej niż trzy lata na tej samej działce.

Stawki płatności zatwierdzone

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marek Sawicki podpisał, po akceptacji Ministra Finansów, rozporządzenie określające wysokość stawek płatności w ramach wsparcia bezpośredniego za 2009 rok. Poszczególne stawki płatności zostały określone w następującej wysokości:

stawka jednolitej płatności obszarowej – 506,98 zł na 1 ha gruntów rolnych;

stawka płatności uzupełniającej na 1 ha powierzchni uprawy:

- roślin podstawowych (zboża, rośliny oleiste, włókniście, strączkowe, motylkowe drobnonasienne, orzechy, okopowe pastewne) – 356,47 zł;

- roślin przeznaczonych na paszę uprawianych na trwałych użytkach zielonych (tzw. płatność zwierzęca) – 502,62 zł;

- stawka płatności cukrowej – 53,47 zł na 1 tonę buraków cukrowych;

- stawka płatności do pomidorów – 166,82 zł na tonę

pomidorów;

- stawka pomocy krajowej z tytułu owoców miękkich – 719,02 zł na 1 ha powierzchni uprawy.

Zaorać przed zimą

Wszystkie pola nie obsiane muszą być przed zimą zaorane. Wynikają z tego zabiegu następujące korzyści: poprawa struktury gleby poprzez jej ruchy związane z zamarzaniem i rozmarzaniem zawartej w niej wody, niszczenie szkodliwych agrofagów przez wymarzanie, poprawę stosunków wodno-powietrznych przez co rośnie aktywność próchnicy, zwiększa się strefa wzrostu korzeni – przez likwidację podeszwy płuźnej, zapobieganie wymywaniu składników pokarmowych z warstwie uprawnej – odwracanie skib powoduje przemieszczanie ich bliżej powierzchni.

Dopłaty do materiału siewnego

Agencja Rynku Rolnego informuje, że zgodnie z przepisem §1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie terminów składania wniosków o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany oraz terminu i sposobu wypłaty tej dopłaty (Dz.U. Nr 113, poz. 945) wnioski o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie będzie można składać w oddziałach terenowych Agencji w terminie od 15 stycznia 2010 r.

Włośnica wciąż groźna

W okresie przedświątecznym obserwuje się na wsi zwiększony ubój świń na własne potrzeby. Musimy pamiętać o tym, że jedząc mięso nie zbadane narażamy się na zakażenie włośnicą. Charakterystyczne objawy włośnicy to: bóle mięśni, po kilku dniach wysoka gorączka z dreszczami, nudności, wymioty, biegunki, przemijający obrzęk twarzy i powiek, osłabienie, niekiedy wysypka na skórze. Dlatego też, zaleca się badanie mięsa przed jego przetworzeniem. Takie badania wykonują lekarze weterynarii. Koszt około 20 zł po dostarczeniu mięsa przez rolnika.

Rozporządzenie w sprawie paliwa rolniczego

W dniu 8 grudnia Rada Ministrów przyjęła rozporządzenie, w którym określona została obowiązująca w przyszłym roku stawka zwrotu części podatku akcyzowego na litr oleju napędowego wykorzystywanego przez rolników w produkcji rolnej. Zasady zwrotu, jak i wysokość stawki pozostają takie same

jak w roku bieżącym. Limit zwrotu podatku akcyzowego na hektar użytków rolnych wyniesie 73,10 zł, a stawka to 0,85 zł/litr. Podstawą do zwrotu podatku będą wnioski złożone przez producentów rolnych do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Rolnicy muszą dołączyć do nich faktury VAT lub ich kopie. Podatek będzie zwracany za półroczne okresy. Wyznaczając stawki Rada Ministrów uwzględniła planowane na ten cel wydatki w 2010 roku w kwocie 720 mln zł.

Dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Rada Ministrów, w rozporządzeniu dotyczącym dopłat z budżetu państwa do składek na ubezpieczenie upraw rolnych lub zwierząt gospodarskich, podjęła decyzję o 50 proc. dopłacie do składki. Dopłaty do składek obejmą umowy ubezpieczenia na uprawy zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych od ryzyka wystąpienia huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, ujemnych skutków przezi-

mowania, przymrozków wiosennych i suszy. W przypadku produkcji zwierzęcej: bydła, koni, owiec, kóz, drobiu i świń dopłata dotyczy ubezpieczenia tych zwierząt od ryzyka szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, uboju z konieczności z powodu ww zjawisk atmosferycznych. Przewiduje się, że w 2010 r. ubezpieczeniami zostanie objęte 4,5 mln hektarów, a liczba ubezpieczonych zwierząt nie powinna przekroczyć 70 tys. sztuk.

INFORMACJA

Biuro Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Białej Podlaskiej uprzejmie informuje, iż odbiorem padliny na naszym terenie zajmuje się:

„Bacutil”

Zastawie

24-170 Kurów

telefon kontaktowy 081/882-47-27

opracował Adam Bahonko

inspektor ds. rolnictwa i ochrony środowiska

WIEŚCI ZE SZKÓŁ

UCZYMY SIĘ INTEGRACJI

Zespół Szkół w Dołdze im. ks. Jana Twardowskiego od dwóch lat wspiera Fundację Dzieło Nowego Tysiąclecia. Wpłacając pieniądze na konto Fundacji uczestniczymy w tworzeniu funduszu stypendialnego dla zdolnej, ale ubogiej młodzieży z małych miejscowości objętych tym programem.

Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia rozpoczęła swoją działalność w roku szkolnym 2000/2001. Jej zadaniem jest przede wszystkim organizowanie Dni Papieskich w naszej Ojczyźnie oraz zbieranie funduszy na wsparcie uzdolnionej młodzieży borykającej się z trudnościami materialnymi.

Idea Fundacji narodziła się po pielgrzymce Ojca Świętego do Polski w 1999 r. Fundacja została powołana do życia w 2000 r. jako organizacja, której działalność ma upamiętniać pontyfikat Jana Pawła II przez promowanie nauczania Papieża i wspieranie określonych przedsięwzięć społecznych, głównie w dziedzinie edukacji i kultury.

Siedzibą Fundacji jest Warszawa a Fundatorem

Konferencja Episkopatu Polski. Fundacją kierują Rada i Zarząd Fundacji. Na czele Rady stoi ks. Abp Tadeusz Gocłowski. Przewodniczącym Zarządu jest ks. Prał. Jan Drob. Koordynatorem diecezjalnym Fundacji w diecezji siedleckiej jest ks. dr Marek Skwierczyński. Fundacja posiada status Organizacji Pożytku Publicznego.

Program stypendialny Fundacji polega na przyznawaniu stypendiów szczególnie uzdolnionej i jednocześnie ubogiej młodzieży szkolnej z terenów wiejskich i małych miast. Stypendium edukacyjne obejmuje dwa pakiety: pakiet socjalny – pomoc pieniężna w wysokości do 160 PLN miesięcznie i pakiet naukowy – w wysokości do 150 PLN miesięcznie. Wysokość stypendiów jest przyznawana każdemu stypendyście indywidualnie, a pieniądze z danego pakietu muszą być wykorzystane zgodnie z jego przeznaczeniem.

Fundacja towarzyszy stypendystom nie tylko w formie pomocy materialnej, ale również przez

formację. Organizuje dla stypendystów obozy wakacyjne i językowe.

Podstawowe kryteria przyznawania stypendiów edukacyjnych są następujące:

- Miejsce zamieszkania na wsi i w mieście do 20 tys. mieszkańców.
- Dochód na osobę w rodzinie (brutto) niższy niż 0.7 najniższego wynagrodzenia brutto ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.
- Średnia ocen nie niższa niż 4,8 w gimnazjum i 4,5 w szkole średniej.
- Uzyskanie pozytywnej opinii rekomendującego katechety, nauczyciela wychowawcy lub dyrektora szkoły i proboszcza.

Stypendyści – otrzymując bezpośrednie wsparcie materialne – angażują się także w działalność wolontariacką: pomoc osobom starszym, pomoc słabszym uczniom w nauce, pomoc w ośrodkach dla niepełnosprawnych, pracę w świetlicach, udział w apostołskich grupach i wspólnotach parafialnych itp.

Zgłoszenia nowych kandydatów do stypendium dokonują księża proboszczowie po zasięgnięciu opinii m.in. szkoły i katechety. Zgłoszenia te należy kierować do Wydziału Nauczania Kurii Biskupiej w Siedlcach.

Więcej informacji na temat Fundacji i programu stypendialnego można uzyskać na stronie internetowej www.dzielo.pl.

W Zespole Szkół w Doldze od wielu lat obchodzimy uroczyste Dni Papieskie. Zazwyczaj były to konkursy, akademie i modlitwa. Od dwóch lat organizujemy akcję pozyskiwania pieniędzy poprzez sprzedaż ciast przyniesionych przez uczniów i nauczycieli. Akcja cieszy się dużym powodzeniem, bo łączy przyjemne z pożytecznym. Ma także charakter integrujący, gdyż biorą w niej udział rodzice, uczniowie i nauczyciele. Bez udziału którejkolwiek z tych grup, akcja by się nie powiodła. W ubiegłym roku w ten sposób zebrano ponad 300 złotych, w tym roku 450 złotych. Po zakończeniu akcji pieniądze zostały wpłacone na konto Fundacji.

Stypendyści Fundacji nazywani są „Żywym Pomnikiem” Jana Pawła II. Pomoc dla nich stanowi urzeczywistnienie papieskiego wołania o „nową wyobraźnię miłosierdzia”. I chociaż nie mamy w naszych szeregach żadnego stypendysty, to coroczne wspólne „budowanie” stało się już naszą tradycją. Jest to nasz sposób na wypełnianie nauczania Jana Pawła II.

Bożena Króliczak

— SZKOLNY KLUB WOLONTARIUSZA —

Koordynatorem klubu wolontariuszy, działającego przy Gimnazjum w Zespole Szkół w Doldze, jest Barbara Potocka. Klub powstał z inicjatywy opiekuna klubu i uczniów gimnazjum. Młodzi wolontariusze wraz z opiekunem klubu, określili zakres swoich działań, plan pracy i regulamin klubu. Gotowość swojej działalności zgłosili do Regionalnego Centrum Wolontariatu w Lublinie. W styczniu Lubelskie Centrum Wolontariatu pozytywnie zaopiniowało program i harmonogram pracy klubu wydając decyzję o rejestracji klubu i nawiązaniu współpracy. Dokumenty te pozwoliły na rozwinięcie działalności młodzieży zgodnie z ich oczekiwaniem.

Swoją działalność rozpoczęli już w grudniu angażując się czynnie w przygotowanie akcji – „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”. Młodzi wolontariusze przygotowali część artystyczną, pomogli w zbiorce darów, czuwali nad sprawnym przebiegiem akcji. Kolejnym sukcesem pracy wolontariuszy

było nawiązanie współpracy z dyrekcją Powiatowego Szpitala w Międzyrzeczu Podlaskim. Odwiedziny na oddziale dziecięcym szpitala, sprawiały radość nie tylko przebywającym tam pacjentom jak i samym wolontariuszom, którzy w starannie przygotowanych strojach, ucharakteryzowani za postacie z bajek kilkakrotnie spędzili wiele godzin na wspólnej zabawie z chorymi dziećmi. W bibliotece szkolnej organizowali „Bajkowe Poranki” – czytali bajeczki dzieciom dojeżdżającym i przebywającym rano na świetlicy szkolnej. Współuczestniczyli w przygotowaniu kiermaszu wielkanocnego, pomagali w sprzedaży prac uczniów, ozdób świątecznych. W czerwcu wolontariusze wspólnie z opiekunem uczestniczyli w trzydniowych zajęciach survivalowych w Serpelicach.

W bieżącym roku szkolnym członkowie klubu podjęli nowe działania: brali udział w akcji pozyskiwania środków na fundusz dzieła nowego 1000-lecia

(prowadzili sprzedaż ciast), pamiętali o miejscach pamięci na miejscowym cmentarzu (wykonali wiązanki, zapalili znicze). Obecnie przygotowują się do kolejnej akcji "Pomóż dzieciom przetrwać zimę".

Bieżącą działalność klubu (wraz z galerią zdjęć) można śledzić odwiedzając stronę internetową naszej szkoły.

Barbara Potocka - opiekun SKW

MARSZE NA ORIENTACJĘ IMIENIA JANA PAWŁA II

28 października 2009 r. w Gimnazjum nr 1 odbyła się gminna impreza krajoznawczo-turystyczna – IV Marsze na Orientację Pamięci Jana Pawła II.

Impreza zgromadziła ok.100 uczestników, których głównym celem było oddanie hołdu Papieżowi Janowi Pawłowi II. Cieszy nas tak liczny udział dzieci i młodzieży, a radość jest tym większa, ponieważ uczestniczyły w imprezie nie tylko dzieci ze szkół w Drelowie jako gospodarze, ale także ze Szkoły Podstawowej w Łózkach, Szóstce i Żerocinie jako zaproszeni goście. W ramach imprezy, w jej pierwszej części przeprowadzono konkurs „Jan Paweł II – papież wolności”. W konkursie tym uczestniczyło 60 uczniów podzielonych na dwie kategorie wiekowe: szkoły podstawowe i gimnazjum.

Największą wiedzę o Papieżu Janie Pawle II posiadali z Gimnazjum w Drelowie:

- Karol Szykut,
- Ewelina Grysiewicz,
- Mateusz Magier

Wśród szkół podstawowych:

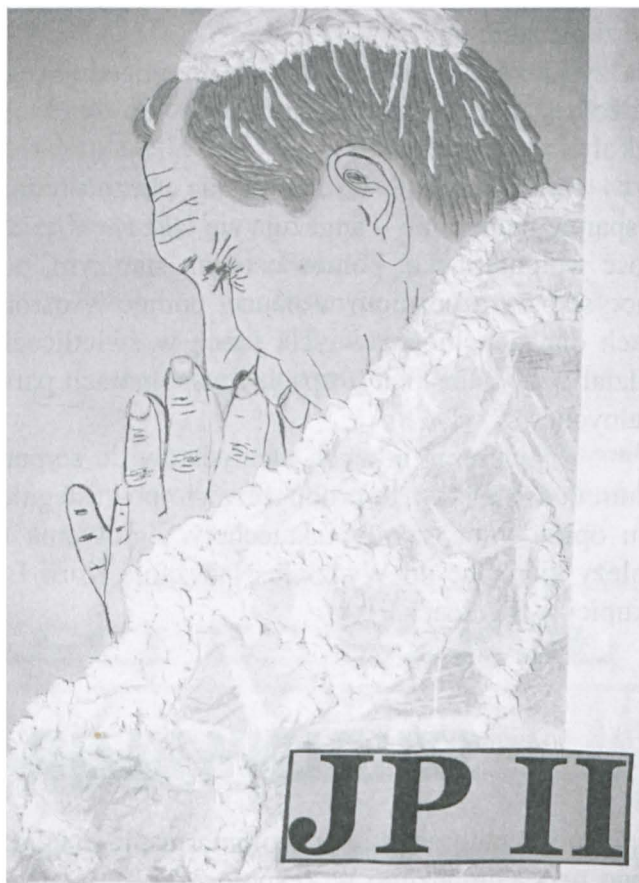
- I miejsce Adam Szmuniwski - SP w Drelowie,
- II miejsce Wioletta Kortoniuk - SP w Żerocinie,
- III miejsce Bartek Kazimierki - SP w Szóstce.

W dalszej części tego dnia uczestnicy brali udział w zabawie z Wadowic do Rzymu. Najszybciej i z małą ilością punktów karnych trasę pokonali uczniowie ze Szkoły Podstawowej:

- I miejsce Adam Szmuniwski
Paweł Panasiuk
- II miejsce Kinga Dybul
Faustyna Szczepniuk
- III miejsce Bartłomiej Kazimierski
Radosław Wiśnicki

Z Gimnazjum w Drelowie najlepsi to:

- I miejsce Tomasz Wieliczko
Andrzej Józwik
- II miejsce Sebastian Stralkowicz
Piotr Szmuniwski
- III miejsce Ewelina Samulak
Anna Szmuniwska

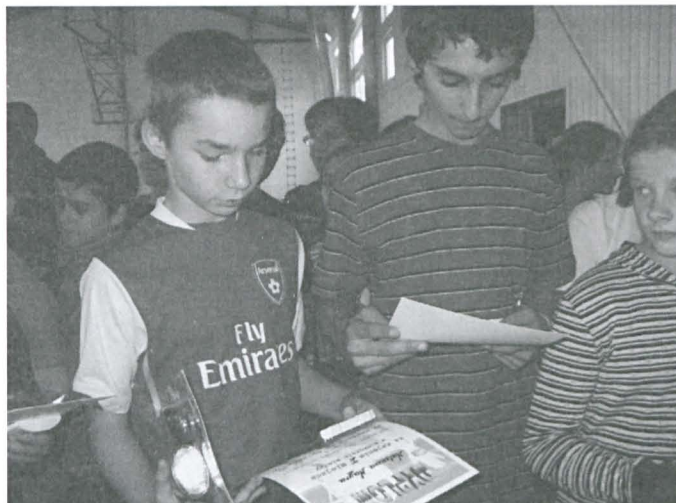
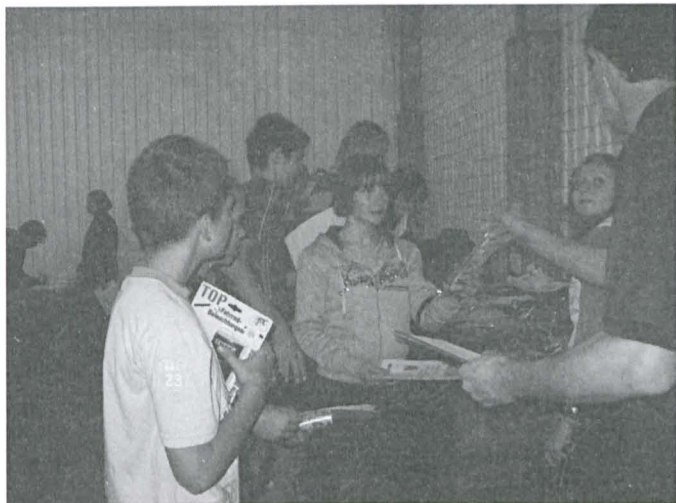
W ramach marszów odbył się również konkurs plastyczny, w którym najpiękniejsze prace zaprezentowali Iza Panasiuk, Jarosław Szpura, Hubert Kortoniuk, Mateusz Matejko, Daniela Szpura i Karol Szykut.

W dniu tym przeprowadzono także test sprawnościowy dla chętnych uczniów ze szkoły podstawowej i gimnazjum. Najsprawniejsi uczniowie ze szkół podstawowych to Wioletta Kortoniuk i Adam Szmuniwski, a wśród gimnazjalistów Klaudia Weresińska i Piotr Szmuniwski.

IV Marsze na Orientację nie odbyłyby się gdyby nie pomoc i zaangażowanie wielu życzliwych osób, zakładów i instytucji. Składamy podziękowania Urzędowi Gminy w Drelowie, Gminnemu Centrum Kultury, Dyrekcjom Szkół i nauczycielom.

Organizatorzy

AZYMUCIAK 2009

Po raz kolejny Członkowie SKKT-PTTK przy Gimnazjum nr 1 uczestniczyli w najważniejszej imprezie turystycznej radzyńskiego środowiska turystycznego VI Radzyńskich Marszach na Orientację „AZYMUCIAK 2009” – Szaniawy Matysy 20-22 listopada 2009 r.

Wysoki poziom imprezy sprawił (marsze miały rangę ogólnopolską), że czas spędzony w Gminie

Trzebieszów pozostanie na długo w pamięci. Pobyt w Szaniawach i udział w marszach i towarzyszących marszom konkursach to doskonała forma niekonwencjonalnego wypoczynku potwierdzająca w praktyce umiejętności w posługiwaniu się mapą i kompasem. Na uwagę zasługują osiągnięcia uczniów w konkursie tematycznym „Wiedzy o Powiecie Łukowskim i Gminie Trzebieszów”. W konkursie tym trzecie miejsce zdobyli Anna Szmunińska i Karol Zacharuk, a Piotr Szmuniński czwarte. Duże zainteresowanie wzbudziła także praca plastyczna wykonana przez uczniów zgłoszona do konkursu twórczości Imprez na Orientację. Cieszymy się, że po raz kolejny mogliśmy uczestniczyć w Azymuciaku i rywalizować z innymi uczestnikami, którzy przybyli na imprezę nawet z Ustrzyk Dolnych.

Jolanta Szmunińska

UROCZyste OBCHODY ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

Święto Odzyskania Niepodległości uczczono w Szkole Podstawowej w Drelowie uroczystą akademią przygotowaną przez uczniów klasy 5 pod kierunkiem pani Agnieszki Wysokińskiej. Uczniowie przypomnieli społeczności szkolnej drogę jaką przeszła nasza ojczyzna do odzyskania niepodległości. Pięknie wykonana dekoracja stanowiła doskonałe tło do przybliżanych wszystkim kart historii Polski. Wiersze i pieśni patriotyczne podkreśliły doniosłe znaczenie tego święta.

Anna Kondraciuk

BEZPIECZEŃSTWO NA DRODZE

17.09.2009 r. wszyscy uczniowie Szkoły Podstawowej w Drelowie spotkali się z policjantami na prelekcji o bezpieczeństwie dzieci na drodze. Panowie policjanci przypomnieli dzieciom przepisy poruszania się pieszych po drogach bez chodników, poruszania się na chodnikach oraz jazdy na rolkach. Posiadacze karty rowerowej sprawdzili swoją wiedzę dotyczącą jazdy rowerem. Największe zainteresowanie wzbudziły quady oraz ograniczenia w poruszaniu się tymi pojazdami przez dzieci. Za ciekawą pogadankę policjanci otrzymali od uczniów kwiaty.

Anna Kondraciuk

„BIAŁSKIE TALENTY” ZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ W DRELOWIE

29 października w Liceum Ogólnokształcącym w Terespolu odbyła się uroczystość wręczenia „Białskich Talentów”. Nagrodę „Białskie Talenty” przyznaje każdego roku starosta bialski. Otrzymują ją uczniowie z powiatu bialskiego wyróżniający się w dziedzinie nauki, kultury i sportu. Podczas uroczystości podsumowano również konkurs plastyczny ogłoszony przez Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej skierowany do dzieci „Kartka Małego Konspiratora”. W kategorii dzieci od 7 lat do 10 lat: pierwsze miejsce zdobyła Katarzyna Niestoruk ze Szkoły Podstawowej w Drelowie. Opiekunem artystycznym była pani Halina Stysiał. Doceniono również pracę dzieci, młodzieży, rodziców a także opiekunów artystycznych laureatów konkursów plastycznych o randze powiatowej na Plakat Rodzinny „Mamo, Tato-nie pal!”. Rodzice i dzieci wspólnie, „rodzinnie” wykonali plakat antynikotynowy, a przy okazji także prowadzili rozmowy na temat nikotynizmu, biernych

palaczy i chorób związanych z tym nałogiem. Trzecie miejsce w tym konkursie przyznano Ewelinie i Hubertowi Chwedaczuk z rodzicami Justyną i Markiem za plakat rodzinny „PALENIE TO ŚMIERĆ” ze Szkoły Podstawowej w Drelowie.

DZIEŃ CHŁOPAKA

Dziewczęta z klasy VI Szkoły Podstawowej w Drelowie zrobiły niespodziankę swoim kolegom. Z okazji Dnia Chłopaka podarowały im niecodzienne upominki. Jak widać na załączonej fotografii prezenty przypadły do gustu obdarowanym. Na uroczystości klasowej wszyscy bawili się wspaniale.

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ 2009

Tegoroczny Dzień Edukacji Narodowej Szkoła Podstawowa w Drełowie obchodziła wspólnie z Gimnazjum w Drełowie. Gimnazjaliści dodatkowo świętowali X-lecie powstania swojej szkoły. Na uroczystość przybyli uczniowie, absolwenci, rodzice i wielu gości. Uczniowie obu szkół przygotowali bogaty repertuar słowno – muzyczny. Były gorące życzenia i kwiaty dla nauczycieli.

Anna Kondraciuk

IX DZIEŃ PAPIESKI

„Jan Paweł II – Papież Wolności” to hasło tegorocznej inauguracji IX Dnia Papieskiego. Z tej okazji 12 października 2009 r. w Szkole Podstawowej w Drełowie odbyła się uroczysta akademicka. Uczniowie klas starszych wystąpili z bogatym repertuarem pieśni i poezji religijnej o Janie Pawle II. Montaż słowno-muzyczny uzupełniała prezentacja multimedialna ukazująca najważniejsze wydarzenia pontyfikatu Papieża – Polaka.

Anna Kondraciuk

UCZNIOWIE POZNAJĄ KONWENCJĘ PRAW DZIECKA

20 listopada 2009 r. obchodziliśmy 20 rocznicę uchwalenia Konwencji Praw Dziecka. Konwencja jest dokumentem, w którym po raz pierwszy zostały uwzględnione prawa i wolności osobiste dziecka takie jak np. prawo do prywatności, swobody wypowiedzi. Polska miała swój duży wkład w uchwaleniu Konwencji przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych. Już w 1978 roku przedłożyła pierwszy projekt dokumentu Komisji Praw Człowieka ONZ.

W Polsce Konwencja o prawach dziecka weszła w życie 7 lipca 1991 roku. Dużą rolę w popularyzacji praw dziecka odgrywa międzynarodowa organizacja UNICEF. Stoi ona na straży Konwencji i na całym świecie podejmuje działania, których celem jest zaakcentowanie rocznicy i podjęcie dyskusji o przestrzeganiu praw najmłodszych mieszkańców Ziemi. W obecnym roku szkolnym UNICEF zorganizował

projekt zrzeszający szkoły pt. „Szkoły z prawami dziecka”. Szkoła Podstawowa w Drełowie przystąpiła do tego przedsięwzięcia. Ma ono na celu przybliżenie dzieciom ich praw i poinformowanie, gdzie mogą szukać pomocy w razie ich nie przestrzegania. W szkole przeprowadzono cykl zajęć, na których wyjaśniono dzieciom znaczenia słowa „Mieć prawo”, „Prawa Dziecka”, „Prawa Człowieka”. Dzieci poznały treść Konwencji Praw Dziecka, poszukiwały odpowiedzi na pytanie: Kto powinien chronić praw dziecka? oraz poznały bezpłatny europejski numer telefonu zaufania dla dzieci: 11600011. Na podstawie zgromadzonych materiałów sporządzały listę przypadków, które świadczą o nieprzestrzeganiu praw dziecka.

Duże zainteresowanie wśród dzieci wzbudziła książeczka „Twoje Prawa” wydana przez UNICEF. Jest to zbiór listów napisanych przez dzieci szukają-

cych pomocy w sytuacjach, gdy prawa dziecka nie są przestrzegane. Treść tej publikacji uświadomiła wszystkim, że za każdym razem, kiedy dziecko powie osobie dorosłej, do której ma zaufanie, o tym, że ono samo lub inne dziecko jest maltretowane lub wykorzystywane seksualnie, może przyczynić się do zaprzestania tych niedozwolonych czynów. Nigdy nie należy być obojętnym w przypadku, kiedy jest się ofiarą lub świadkiem nieprzestrzegania praw dziec-

ka, należy porozmawiać w obecności zaufanej osoby, zgodzić się na złożenie zeznań. Dzieci dowiedziały się także, że dbając o swoje prawa nie można naruszać praw drugiego człowieka, że oprócz praw, dzieci muszą mieć także obowiązki. Na zakończenie uczniowie sporządzili listę swoich praw i obowiązków.

Anna Kondraciuk

Prawa Dziecka:

1. Masz prawo znać swoje prawa. Rodzice i nauczyciele też powinni je znać i umożliwić ci ich poznanie.
2. Masz prawo żyć bez przemocy. Nikt nie może cię bić, ani znęcać się nad tobą w inny sposób. Nikt nie może cię wykorzystywać seksualnie. Masz prawo do ochrony przed takimi zachowaniami.
3. Masz prawo do ochrony zdrowia i do właściwej opieki lekarskiej.
4. Masz prawo do wychowania w rodzinie, a rodzice powinni zawsze kierować się twoim dobrem.
Państwo ma obowiązek ich wspierać. Masz również prawo do kontaktu z obojgiem rodziców.
5. Jeśli twoja rodzina jest w trudnej sytuacji materialnej, państwo powinno ci pomóc.
6. Masz prawo do prywatności oraz do wyrażania swojego zdania w ważnych sprawach, które ciebie dotyczą.
7. Masz prawo uczyć się i zdobywać informacje. Szkoła powinna uczyć cię szacunku dla praw człowieka.
8. Masz prawo do odpoczynku i wolnego czasu. Nikt nie może cię zmuszać do pracy ponad siły ani wykorzystywać zarobkowo w inny sposób.

Obowiązki ucznia:

1. Zachowywać się w każdej sytuacji kulturalnie i godnie.
2. Wykorzystywać w pełni czas przeznaczony na naukę.
3. Rzetelnie pracować nad poszerzeniem swej wiedzy i umiejętności.
4. Systematycznie przygotowywać się do zajęć szkolnych.
5. Okazywać szacunek nauczycielom, pracownikom szkoły, rodzicom i innym dorosłym oraz koleżankom i kolegom.
6. Przeciwdziałać się przejawom brutalności, agresji i wulgarności.
7. Szanować poglądy i przekonania innych ludzi.
8. Troszczyć się o wspólne dobro, ład i porządek.

WYBORY DO SAMORZĄDU SZKOLNEGO

Uczniowie całej szkoły zebrali się w sali gimnastycznej i obejrżeli prezentację multimedialną, w której samorząd przedstawił swoją działalność w roku szkolnym 2008/09. Następnie kandydaci na przewodniczących startujący w tegorocznych wyborach przedstawili swoje kandydatury. Głosowanie odbywało się na dwóch dużych przerwach. Wszyscy uczniowie starali się wypełnić swój uczniowski, wyborczy obowiązek. Po zakończeniu pracy komisja wyborcza przedstawiła wyniki wyborów.

Przewodniczący Samorządu Szkolnego: Karolina Kolkowicz kl. VI, z-ca Przewodniczącego Samorządu Szkolnego: Wioletta Gawłowska kl. V, Sekretarz Samorządu Szkolnego: Anna Tarasiuk kl. VI.

20.10.2009 roku w Szkole Podstawowej w Drełowie odbyły się wybory do Samorządu Szkolnego.

SPRZĄTANIE ŚWIATA W SZÓSTCE

Uroczysty apel z okazji ogólnopolskiej akcji „Sprzątanie Świata” przygotowała klasa IV pod kierunkiem pani Joli Kaparuk.

Uczniowie przypomnieli nam początki akcji „Sprzątanie Świata”. Zachęcili wszystkich do dbania o własne środowisko, czystość naszego podwórka, a także segregowania odpadów. Wyjaśnili dzieciom znacznie recyklingu dla naszej Ziemi - Matki.

Po akademii wyruszyliśmy z workami w dłoniach, w poszukiwaniu śmieci porzuconych „bezwiednie” przez śpieszących się osobników. Zebrane i posegregowane papiery, butelki, puszki zostawiliśmy przy pojemnikach na nieczystości.

Akcję w naszej szkole zakończyliśmy sadzeniem drzew: brzozy i sosny.

NKSz

fot. SP Szóstka

DZIEŃ PIECZONEGO ZIEMNIAKA SZÓSTOKLASISTÓW

8 października uczniowie klasy VI wraz z wychowawczynią – panią Elą, korzystając z pięknej pogody, wybrali się na wycieczkę rowerową do Aleksandrówki. W planach mieliśmy kulturalną i dobrą zabawę oraz pieczenie kielbasek i ziemniaków.

Do Aleksandrówki, w której mieszka Karol Papiński, dojechalismy po godzinie 9.00. Czekало na nas już rozpalone przez Karola ognisko. Po krótkim odpoczynku, dziewczyny postanowiły pobawić się z chłopcami w podchody. Uciekłyśmy do lasu znacząc strzałki białą kredą. Błądziłyśmy około godzi-

ny, a kiedy wróciłyśmy, okazało się, że chłopcy wcale nas nie szukali!

Upiekliśmy kielbaski i wyruszyliśmy w stronę zabytkowego dworku w Aleksandrówce, aby na placu pograć w piłkę. Bawiliśmy się także w „Policjantów i złodziei”, urządziliśmy bezpieczną bitwę na kasztany oraz graliśmy w „Berka”.

Do domu wracaliśmy brudni, ale zadowoleni, bo rajd udał się wspaniale!

NKSz

DZIEŃ PAPIESKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ W SZÓSTCE

16 października zgromadziliśmy się na sali gimnastycznej, aby uczcić 31 rocznicę wyboru Jana Pawła II na stolicę piotrową. Akademię przygotowała nasza Pani Dyrektor – Małgorzata Celińska.

W tym – tak ważnym dla każdego Polaka – dniu wspominalismy drogę życiową papieża, oglądając prezentację multimedialną, słuchając poezji i piosenki bliskich jego sercu.

Na zakończenie, uczniowie i nauczyciele, trzymając się za ręce utworzyli wielki krąg i wspólnie zaśpiewali ulubioną pieśń papieża – „Barkę”.

Niejednemu z nas zakręciła się w oku łza...

NKSz

DZIEŃ JABŁKA

fot. SP Szóstka

22 października, po raz pierwszy w historii naszej szkoły w Szóstce, uczestniczyliśmy w akademii przygotowanej na cześć jabłka. Imprezę poprowadzili uczniowie kl. 0 i kl. III, a nad jej przebiegiem czuwały – pani Basia Oleszczuk i pani Jola Zgorzałek.

Na początku obejrzelśmy inscenizację wiersza J. Brzechwy „Entliczek - Pentliczek”. Następnie wysłuchaliśmy wielu ciekawostek na temat spożywania jabłek, np. jabłka powinno się jeść na czczo, jedzenie jabłek przyczynia się do oczyszczenia zębów, a także zaleca się je przy anemii, wyczerpaniu fizycznym i psychicznym.

Kolejnym punktem „jabłkowej” uroczystości były konkursy: jedzenie zawieszonego na nitce jabłka, bieg z jabłkiem, rzut piłeczką przez jabłko oraz układanie krótkich wierszyków o jabłku.

Na zakończenie, wszyscy uczniowie mogli miło i „z apetytem” spędzić czas przy suto zastawionym stole, na którym królowały wypieki z jabłkami.

NKSz

ROCZNICĄ ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Uroczystą akademię z okazji 91 rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości przygotowali uczniowie klasy VI pod kierunkiem pani Edyty Rychlik – nauczycielki historii. W roli chóru wystąpili uczniowie klasy III i V.

Po uroczystym wprowadzeniu pocztu sztandarowego, w nastroju pełnym skupienia i powagi odśpiewaliśmy Hymn Polski. Następnie uczniowie odegrali pantomimę symbolizującą najdramatyczniejsze chwile naszego państwa – czasy rozbiorów, recytowali wiersze patriotyczne i śpiewali pieśni,

fot. SP Szóstka

które towarzyszyły Polakom podczas walk o wolną i niepodległą Ojczyznę – „Pierwsza kadrowa”, „Rota”, „O mój rozmarynie”.

Na zakończenie, by uczcić pamięć tych, którzy polegli w walce o wolną i niepodległą Polskę uczniowie zapalili znicz przed brzoźowym krzyżem symbolizującym żołnierskie mogiły.

Tegoroczny apel z okazji Odzyskania przez Polskę Niepodległości był swoistą lekcją historii i patriotyzmu.

NKSz

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

13 października, w SzP w Szóstce obchodziliśmy Dzień Komisji Edukacji Narodowej ph. „Klasa na szóstkę”. Nad całością czuwała pani Bożena

Sławińska – opiekun Samorządu Uczniowskiego, a prowadzącymi byli Bartłomiej Kazimierski i Jowita Zań.

W tym roku uczniowie zmagali się o tytuł „Klasy na szóstkę”. Aby zasłużyć na puchar, musieli wykazać się wiedzą z zakresu przedmiotów szkolnych, czyli – przyrody, matematyki, języka polskiego, historii, techniki.

Zadania turniejowe przeplatane były występami artystycznymi klas 0 - VI oraz naszych najmłodszych kolegów – cztero i pięciolatek.

„Klasą na szóstkę” – ku zaskoczeniu pani Joli Nitycz i jej wychowanków - okazała się klasa II.

Na zakończenie uroczystości nasi wspaniali i kochani nauczyciele otrzymali upominki.

Cała akademia przebiegała w miłej i rodzinnej atmosferze.

NKSz

fot. SP Szóstka

DZIEŃ CHŁOPAKA

Z okazji Dnia Chłopaka, naszym najmilszym małym mężczyznom ze Szkoły Podstawowej w Szóstce, przygotowaliśmy skromne podarki. I tak... chłopcy z klasy VI otrzymali piłeczki kauczukowe, piątoklasiści – kostki Rubika, zaś czwartacy długopisy, breloczki i lupy. Naszym kolegom z kl. III wręczony został portfel na drobne wydatki, a chłopcy z kl. II i I otrzymali długopisy z gumką i długopisy breloczki. Najmłodsi panowie – chłopcy z klasy 0 i z przedszkola cieszyli się bardzo ze swoich nowych kubków i ciężarówek. Oczywiście nie zapomnieliśmy także o słodkim dodatku – batonie, lizaku itp.

fot. SP Szóstka

Po lekcjach o godz. 13.00 czekała ich kolejna niespodzianka – dyskoteka i konkurs na klasowego superchłopaka!

Zadania konkursowe nie należały do najłatwiejszych. Chłopcy musieli wykazać się sprytem i zręcznością, zdolnościami plastycznymi, pomysłowością a nawet udowodnić wszystkim, że jest się osobą o wysokiej kulturze osobistej.

Dyskoteka zakończyła się o godz. 17.00 i udała się znakomicie!

NKSz

ANDRZEJU, ANDRZEJU...

25 listopada, w naszej szkole, uczniowie klasy IV z panią Jolą Kaparuk przygotowali Wieczór Andrzejkowy, na który zaprosili uczniów klas V – VI.

Czwartacy przygotowali nam wiele ciekawych wróżb. Mogliśmy poznać imię swego wybranka lub

wybranki przebijając serce szpilką lub dmuchając w papierową łódeczkę umieszczoną w misce wypełnionej wodą, albo wyciągając karteczkę spod poduszki. Dowiedzieć się z rzutu kostkami do gry, co czeka nas w najbliższym czasie i przyszłości oraz odkryć

WIEŚCI ZE SZKÓŁ

nasz zawód z przedmiotu ukrytego pod talerzykiem.

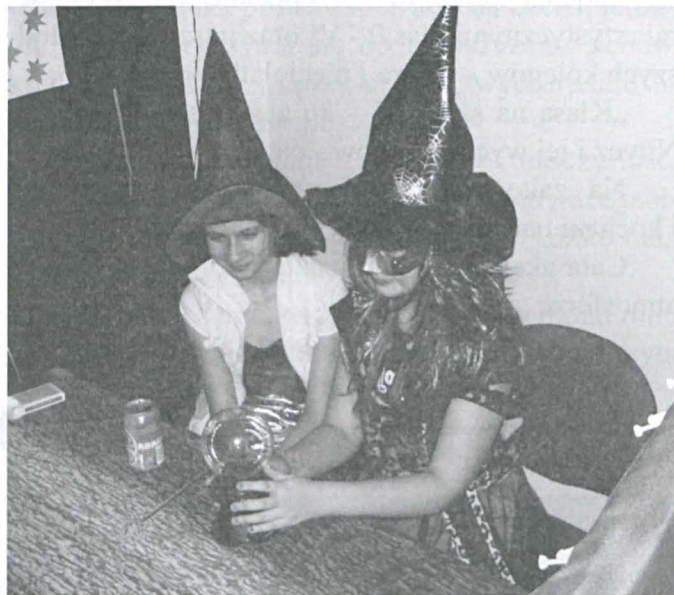
Największą popularnością cieszyły się „straszne” wróżki, które przepowiadały przyszłość patrząc w kryształową kulę i czytając z układu linii papilarnych.

fot. SP Szóstka

Oprócz doznań duchowych, ku pokrzepieniu i nabraniu sił przed dyskoteką, mogliśmy skorzystać ze szkolnego bufetu. Andrzejkowy wieczór upłynął w miłej i ciepłej atmosferze.

NKSz

„NA ANDRZEJA I KATARZYNKI, WRÓŻĄ CHŁOPCY I DZIEWCZYNKI...”

W dniu 26 listopada 2009 r., młodszy uczniowie klas 0-III i grupa 4-5 – latków ze Szkoły Podstawowej w Szóstce rozpoczęły wielkie wróżenie przejściem przez czarodziejski tunel. Witła ich tajemnicza wróżka, jakoś trochę podobna do p. J. Zgorzałek, obok zaś ukryły się inne tajemnicze czarodziejki:

p. B. Oleszczuk, p. J. Nitycz, p. A. Ostapiuk, p. J. Szabaciuk.

Na środku sali witał wszystkich ukryty głos wydobywający się ze studni: „Jestem czarodziejską studnią, wodą poruszyłam, zajrzyj do mnie szybko, bym cię zobaczyła.” Zaglądając do niej, dzieci uj-

rzały swoje twarze w zabawnych okularach, ale na osłodę jakaś „dziwna ręka” podawała cukierki, z których potem wróżyliśmy. I tak zaczęliśmy wspaniałe wróżby – lanie wosku, buty za próg, czarodziejska kula, ukryte przedmioty, pytania o przyszłość. Wróżby trwały i trwały...

fot. SP Szóstka

Czas szybko mijał przy muzyce i tańcach oraz pysznych ciasteczkach, a barwny korowód zabawionych dzieci przesuwiał się korytarzem naszej szkoły.

Organizatorzy

ZESPÓŁ PRZEDSZKOLNY W ŁÓZKACH

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Siła najmłodszych – alternatywne formy wychowania przedszkolnego” w Zespole Przedszkolnym w Łózkach

Zajęcia w Zespole Przedszkolnym w Łózkach trwają od 1 września 2009 r. Zajęcia są realizowane od poniedziałku do czwartku w godzinach od 8.00 do 14.00. Natomiast zajęcia w piątki odbywają się w ramach wolontariatu w godzinach od 8.00 do 13.00. W tym czasie z dziećmi prowadzone są zajęcia z języka angielskiego, rytmiki, korektywy, zajęcia z komputerem, zajęcia plastyczne, teatralne, i wiele innych. Oprócz tego dzieci spotykają się z psychologiem i logopedą. Jest także wyznaczony czas na zabawę, posiłki oraz wyjście na spacer.

Od 29 września są także organizowane wyjazdy na basen do Międzyrzecza Podlaskiego. Zajęcia na basenie są prowadzone dwa razy w miesiącu co drugi tydzień po dwie godziny. W ramach tych zajęć został zatrudniony instruktor pływania, który pomaga dzieciom oswajać się z wodą, uczy je pływać i wykonywać różnego rodzaju ćwiczenia w wodzie, oraz ratownik, który czuwa nad bezpieczeństwem dzieci podczas zajęć na basenie.

fot. SP Łózki

Dzieci w Zespole Przedszkolnym w Łózkach mają do swojej dyspozycji wiele ciekawych zajęć edukacyjnych, oprócz tego grudzień obfitował w dodatkowe atrakcje m.in. Mikołajki oraz wyjazd na teatrzyk pt. „Kopciuszek” do Międzyrzecza Podlaskiego, natomiast w Zespole Przedszkolnym w Łózkach grupa teatralna wystawiła „Przygody Pana Bałagana”.

*Koordynator Projektu
Ewa Antoniuk*

EKOLOGIA W SZKOLE

W Szkole Podstawowej w Łózkach został przeprowadzony program edukacji ekologicznej pod tytułem „Nasza Mała Ojczyzna w harmonii z przyrodą – Czysto, zdrowo i przyjemnie w gminie Drelów”. Projekt finansowany był ze środków Wojewódzkiego Funduszu Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz ze środków własnych Urzędu Gminy w Drelowie. W ramach tego programu uczniowie trzech szkół: z Drelowa, Łózek i Szóstki wzięli udział w wyjazdowych warsztatach ekologicznych do Ogrodu Botanicznego w Lublinie i Poleskiego Parku Narodowego. Tam mieli możliwość poznania wodno-tor-

fowych terenów parku i obejrzenia ich mieszkańców m.in. żółwia błotnego.

Oprócz tego w naszej szkole przeprowadzono szereg konkursów propagujących piękno naszych terenów i zdrowy tryb życia. Były to: konkurs fotograficzny „Z przyrodą w tle”; konkursy plastyczne pod hasłem „Aby świat był piękniejszy”, „Pies mój przyjaciel” oraz „Zdrowa żywność – zdrowy tryb życia”; konkurs wiedzy przyrodniczo-ekologicznej; konkurs na wykonanie ekologicznych ozdób i stroików oraz karmników do „Ptasiej stołówki”.

Uczniowie chętnie wzięli udział w tych kon-

kursach, a ich prace odznaczały się pomysłowością i estetyką wykonania. Pod czujnym okiem nauczycieli i rodziców wszyscy uczniowie wzięli udział w przygotowaniu, a następnie degustacji zdrowej żywności. Wykonano surówki, soki ze świeżych owoców i warzyw oraz zakiszono kapustę. Szczególnym zainteresowaniem cieszyła się surówka wykonana z rzepy.

Wszyscy uczniowie naszej szkoły chętnie włączyli się w charytatywną zbiórkę na rzecz podopiecznych Schroniska dla zwierząt w Białej Podlaskiej.

W dniu 27.11.2009 roku został zorganizowany wyjazd w celu przekazania zebranych darów.

Dnia 30.11.2009 r. podsumowano działania realizowane w ramach projektu. Nastąpiło rozstrzygnięcie i ogłoszenie wyników. Laureaci konkursów otrzymali cenne nagrody, a pozostali uczniowie drobne upominki.

Joanna Gaca

DZIEŃ PAPIESKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ W ŁÓŻKACH

Włączając się w obchody IX Dnia Papieskiego uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Łózkach pod kierunkiem p. H Szmulik 16.10.2009r zaprezentowali montaż słowno muzyczny poświęcony Osobie Jana Pawła II. Była to opowieść o Wielkim Skromnym Człowieku. Człowieku pełnym wiary i miłości. O człowieku, który przez prawie 27 lat przemierzał kontynenty wskazując nam wszystkim drogę do Boga. Uczniowie wzbogacili swój występ śpiewem piosenek religijnych tj. Barka, Wy jesteście na ziemi światłem, Pan jest pasterzem moim i inne. Uczniowie z tej szkoły z zaangażowaniem podjęli temat

Papieski włączają się również w konkurs wiedzy organizowany przez p. katechetkę.

I miejsce zajęła P. Stefaniuk – kl. VI,

II M. Marczuk i Ł. Słupczewski – kl. VI,

III T. Trochimiuk – kl. VI.

Celem konkursu było upamiętnienie Wielkiego Rodaka oraz kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za dar Sługi Bożego Jana Pawła II.

H. Szmulik

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

Dnia 13.X.2009 w Szkole Podstawowej w Łózkach odbył się tradycyjnie już Dzień Samorządności połączony z akademią z okazji zbliżającego się Dnia Nauczyciela.

Po części artystycznej przygotowanej przez uczniów kl. IV-VI pod kierunkiem p. Bożeny Matejek poświęconej naszym nauczycielom.

Pani dyrektor Ewa Antoniuk przekazała nam – uczniom klasy VI klucz jako symbol władzy, my z ochotą przejęliśmy obowiązki nauczycieli.

Swoje urzędowanie rozpoczęliśmy od zajęcia pokoju nauczycielskiego. Następnie bardzo poważnie podeszliśmy do prowadzenia zajęć z młodszymi uczniami oraz sprawowania dyżurów podczas przerw. Nasze młodsze koleżanki i koledzy zachowywali się bardzo grzecznie.

My również wczuliśmy się w nowe role i chętnie powtórzyliśmy taki dzień jeszcze raz.

Przy okazji doceniliśmy trud naszych nauczycieli, którzy codziennie muszą stawiać czoło naszym nieposkromionym duszom.

Samorząd Uczniowski

fot. SP Łózki

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

W przeddzień 11 listopada w Łózkach odbyły się uroczystości związane z 91. rocznicą odzyskania przez Polskę Niepodległości, aby kolejny już raz wspomnieć czas, gdy weszła jutrzienka wolności, a w roku 1918 odrodziła się Polska.

fot. W. Józwik

Na uroczystość przybyli bardzo licznie zaproszeni goście: Władze Gminy z Wójtem Piotrem Kazimierskim na czele, Radny Powiatowy – Mariusz Filipiuk, proboszcz z parafii Drelów i Ostrówki, nasi mili kombatanci wraz z poczem sztandarowym, dyrektorzy sąsiednich szkół wraz z delegacjami uczniów, nauczyciele, uczniowie SP w Łózkach, rodzice oraz mieszkańcy wsi Łózki.

Uroczystość została zapoczątkowana przez ucznia kl. VI, który nawiązując do historii pomnika, przedstawił krótko sens samej uroczystości. Następnie odśpiewano hymn narodowy i wciągnięto biało-czerwoną flagę na maszt, po czym dyrektor Ewa Antoniuk powitała bardzo serdecznie i ciepło wszystkich przybyłych gości.

Kolejnym punktem uroczystości była modlitwa w intencji poległych, której przewodniczył proboszcz parafii Drelów, zapalenie zniczy i złożenie wieńców pod pomnikiem POW.

Po części oficjalnej zaproszono wszystkich zebranych do Domu Kultury, gdzie odbyła się część artystyczna. Programy artystyczne przygotowane

WIEŚCI ZE SZKÓŁ

przez uczniów przebiegały pod hasłem „Polsko, Ojczyzno moja...”.

Głównym punktem programu był „polonez” zaprezentowany przez uczniów SP w Łózkach jako gospodarzy uroczystości. Publiczność była bardzo wzruszona i nagrodziła tańczących gromkimi brawami. Ciekawą atrakcją były też występy uczniów z innych szkół oraz konkurs historyczny przygotowany przez GCK w Drelowie, który był w pewnym stopniu sprawdzianem wiedzy.

Po tak miłych atrakcjach wszyscy uczniowie udali się na ognisko, nie zabrakło też słodkich upo-

minków dla każdego – pączka i batonika. Wszyscy zaproszeni goście przeszli do Szkoły, gdzie czekała ciepła herbata i „nie tylko” przygotowana przez Radę Rodziców tutejszej szkoły.

Należy zaznaczyć, że takie uroczystości nie tylko przypominają o dramatycznych chwilach, lecz także są wspaniałą lekcją patriotyzmu, nie pozwalają zapomnieć o ludziach, którzy walczyli o wolność Ojczyzny.

Bożena Matejek

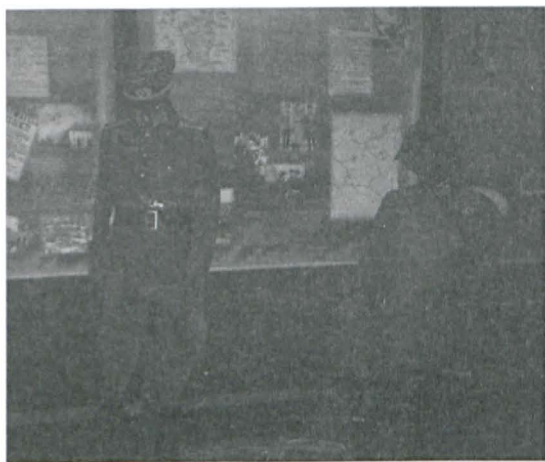
OBCHODY DNIĄ NIEPODLEGŁOŚCI

9 listopada 2009r. w Szkole Podstawowej w Żerocinie odbyła się uroczysta akademii poświęcona 91 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Przygotowali ją uczniowie V i VI klasy, a składały się na nią pieśni patriotyczne oraz montaż słowno-muzyczny. Fragment montażu został zaprezentowany przez naszych uczniów w Łózkach podczas gminnych obchodów Święta Niepodległości.

fot. SP Żerocin

WYJAZD DO ROSKOSZY

fot. SP Żerocin

25 września 2009 r. 17 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Żerocinie wybrało się po południu do miejscowości Roskosz na pokazy musztry kawaleryjskiej.

Dzieci miały możliwość obejrzenia wystawy poświęconej wybuchowi II wojny światowej ze szczególnym uwzględnieniem szlaku Pułku 3 Strzelców Konnych. Następnie udały się na pobliską łączkę, gdzie z zacięciem obserwowały musztrę

i pokazy władania białą bronią – szablą i lancą. Później obejrzały stajnie polowe i namioty mieszkalne, w których podczas przemarszu szwadronu nocują kawalerzyści i ich konie. Po kilku godzinach pełnych wrażeń dzieci wróciły autokarem do Żerocina.

W. Plochacka

WYRÓŻNIONY NA BIAŁORUSI

W ubiegłym roku szkolnym uczniowie Szkoły Podstawowej w Żerocinie wzięli udział w konkursie plastycznym „Strażak ratownik oczami dzieci i młodzieży” organizowanym we współpracy władz samorządowych i strażackich powiatu bialskiego i obwodu brzeskiego na Białorusi. Na konkurs zostały przekazane dwie prace plastyczne uczniów klasy II (obecnej klasy III). Z uwagi na wysoki i wyrównany poziom nadesłanych prac komisja przyznała tylko wyróżnienia. Jedno z 7 wyróżnień (na 46 ocenianych prac) otrzymał uczeń naszej szkoły, Gabriel Panasiuk. Wyróżnione prace zostały przesłane na kolejny etap do Brześcia.

fot. SP Żerocin

9 października br. w OSP RP w Białej Podlaskiej Gabriel Panasiuk odebrał z rąk starosty bialskiego p. Tadeusza Łazowskiego dyplom i nagrodę rzeczową ufundowaną przez władze obwodu brzeskiego na Białorusi za wyróżnienie uzyskane w kolejnym etapie konkursu.

Po części oficjalnej uczniowie wraz z opiekunami uczestniczyli w pokazie nowoczesnego sprzętu strażackiego. Obserwowali również ćwiczenia bojowe w wykonaniu Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP. Ponadto mieli możliwość zaprezentowania się w roli przyszłych strażaków.

B. Semenjuk

IX DZIEŃ PAPIESKI JAN PAWEŁ II – PAPIEŻ WOLNOŚCI

16 października z okazji IX Dnia Papieskiego uczniowie kl. VI z SP w Żerocinie, pod kierunkiem p. Agnieszki Kozaczuk, przygotowali i zaprezentowali program artystyczny wskazujący na wymiar wolności w życiu człowieka. W oparciu o nauczanie Jana Pawła II i przypowieść o synu marnotrawnym młodzi „aktorzy” ukazali, że „wolność dobrze i twórczo wykorzystana jest wolnością niezmarnowaną”. Papież w „Liście do młodych” pisał: „Być wolnym, to nie znaczy czynić wszystko, co mi się podoba, na co mam ochotę. Być wolnym, to znaczy być człowiekiem prawego sumienia i czynić to, co jest prawdziwym dobrem, to być człowiekiem dla drugich”.

Program artystyczny poprzedziła prezentacja multimedialna przybliżająca życie i pontyfikat Papieża Jana Pawła II.

W naszej szkole odbyły się również konkursy o tematyce papieskiej. W konkursie wiedzy dla uczniów klas: IV-VI wyróżnienie otrzymali: Michał Kurowski - kl. V i Wioletta Kortoniuk - kl. VI.

W konkursie plastycznym pt. „Jan Paweł II w oczach dziecka” w kategorii klas młodszych I miejsce zdobyła Agnieszka Panasiuk (kl. II), II miejsce - Gabriel Panasiuk (kl. III), III miejsce -

Julia Korolczuk (kl. II) i Kamila Wawdysz (kl. I). W kategorii klas starszych I miejsce komisja konkursowa przyznała Izabeli Panasiuk z klasy V i Kindze Michalczuk (kl. IV). II miejsce również zajęły dwie osoby: Hubert Michalczuk i Przemysław Jaszczuk z kl. V. Trzecie uzyskała Monika Wawdysz z kl. V. Rozstrzygnięcie i podsumowanie konkursów nastąpiło 16 października; z rąk pani dyrektor Anny Świderskiej uczniowie otrzymali nagrody ufundowane przez Radę Rodziców.

Uczniowie naszej szkoły wzięli także udział w gminnych konkursach przeprowadzonych w ramach IV Marszów na Orientację Pamięci Jana Pawła II. W konkursie wiedzy o Papieżu II miejsce zdobyła Wioletta Kortoniuk, natomiast w konkursie plastycznym I miejsce zdobył Hubert Kortoniuk z kl. I oraz Izabela Panasiuk. IV miejsce uzyskał Piotr Korolczuk z kl. I i Iwona Marczuk z kl. VI. Uczniowie otrzymali dyplomy i nagrody rzeczowe.

Uczniowie angażując się w podejmowane działania mają możliwość głębszego poznawania nauki Jana Pawła II oraz kształtowania własnych sumień w oparciu o wskazania Piotra naszych czasów.

Agnieszka Kozaczuk

ŚLUBOWANIE PIERWSZOKLASISTÓW

Jednym z pierwszych a zarazem najważniejszych wydarzeń szkolnych dla rozpoczynających naukę dzieci jest zapewne ślubowanie klas pierwszych. Jak przebiegały te uroczystości w poszczególnych szkołach naszej gminy przedstawiają poniższe artykuły.

DRELÓW

16.10.2009 r. do grona społeczności uczniowskiej przyjęci zostali najmłodsi uczniowie – pierwszaki. Wśród pięknie przygotowanej scenerii zaprezentowali oni swoją wiedzę i umiejętności. Były wiersze i piosenki oraz sprawdzian wiedzy. Wszystkim udało się zaprezentować bardzo dobrze. Każdy pierwszak złożył przyrzeczenie i został przez panią dyrektora pasowany na ucznia. Najmłodsi uczniowie otrzymali także upominki, które sprawiły im wielką radość. Po części artystycznej wszyscy udali się na słodki poczęstunek.

Anna Kondraciuk

14 października 2009 roku w naszej szkole odbyło się uroczyste ślubowanie uczniów klasy I.

Dzień ten przywitał wszystkich zaskakująco zimową aurą. Jednak to nie przeszkodziło nikomu w przybyciu na tę uroczystość; zarówno gościom, jak i licznie zgromadzonym rodzicom, a przede wszystkim uczniom.

Pierwszoklasiści wkroczyli na salę z tornistrami na plecach i okazało się, że zabłądzili w lesie. Tam spotkali złą Wiedźmę, która rzuciła na nich swoje czary, odbierając im całą wiedzę zdobytą dotychczas w szkole. Na szczęście zjawiała się Pani Jesień, która w asyście dwóch jeży zaprowadziła dzieci do Leśnej Szkoły im. Sowy Mądrej Głowy.

ŻEROCIN

wy, otwierając złotym kluczem Bramy Wiedzy. Leśne Skrzaty dzieliły się swoją mądrością z pierwszaki w szkole Pani Jesieni, a następnie przeprowadziły im egzamin. Na początek uczniowie wykazali się wiedzą o swoim ojczyście kraju, potem zaśpiewały piosenkę w języku angielskim. Następnie wykazały się wiadomościami z zakresu przyrody i ekologii oraz matematyki rozwiązując dwa zadania zainscenizowane przez jeże. Na koniec uczniowie udowodnili, że potrafią bezpiecznie wrócić do swojej szkoły.

Po znakomicie zdanym egzaminie uczniowie klasy I przystąpili do uroczystego ślubowania na sztandar szkoły. Zanim jednak zostali pasowani na uczniów i stali się pełnoprawnymi członkami Braci Uczniowskiej Szkoły Podstawowej im. Legionów Polskich w Żerocinie pojawiła się znów Wiedźma. Tym razem zażądała od rodziców, aby i oni złożyli ślubowanie. Po ślubowaniu rodzice także musieli zdać egzamin. Polegał on na wypiciu kwaśnego cytrynowego soku i uśmiechnięciu się do zdjęcia. Dopiero wówczas pani dyrektorka Anna Świdorska pasowała

wała każdego ucznia, który z rąk wychowawczyni Aldony Chwedczuk otrzymywał pamiątkowy dyplom i książkę ufundowaną przez Radę Rodziców.

Następnie głos zabrał jeden z zaproszonych gości - pan Ireneusz Bielecki, który wraz z panem Rafałem Kortoniukiem wręczył upominki nowo pasowanym uczniom. Na zakończenie wszyscy pozowali do pamiątkowych zdjęć.

LÓZKI

„Mam mundurek śliczny, nowy i bordowe wstążki...” - takimi słowami w dniu 25.11.2009 r. przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego rozpoczęli uroczystość ślubowania uczniów klasy I Szkoły Podstawowej w Łózkach.

Po części artystycznej w wykonaniu pierwszoklasistów dyrektor Ewa Antoniuk przeprowadziła „egzamin” na ucznia, a następnie dokonała uroczystego pasowania. Na zakończenie wszyscy pierwszoklasiści zostali hojnie obdarowani prezentami. Po ślubowaniu rodzice zaprosili gości oraz wszystkich uczniów naszej szkoły na poczęstunek i wspólną zabawę.

*Ewa Michalczuk
Jadwiga Stańczuk*

Kolejnym punktem uroczystości był poczęstunek przygotowany przez rodziców uczniów klasy pierwszej. Oprócz gości i uczniów rodzice zaprosili wszystkich nauczycieli naszej szkoły, którzy w tym dniu świętowali Dzień Edukacji Narodowej.

Aldona Chwedczuk

W dniu 28 października, w naszej szkole odbyło się uroczyste pasowanie na uczniów klasy I pod hasłem: „Szkoła liczy na ucznia tak jak na rycerza”. Uroczystość zaszczycili swoją obecnością dostojni goście - pan wójt Piotr Kazimierski, p. skarbnik Bożena Piątek, p. sekretarz Ireneusz Bielecki i kierownik ds. oświaty p. Rafał Kortoniuk oraz rodzice uczniów kl. I i cała społeczność szkolna.

Dzieci z klasy I, w pięknej scenerii zamku królewskiego, powitali rycerze, król i królowa Krainy

SZÓSTKA

Wiedzy. Nie zabrakło także gości z Wesolej Szkoły - Zetki i Zygzaka!

Jak stary obyczaj nakazuje, pierwszoklasiści musieli wykazać się wieloma umiejętnościami i wiedzą. Rozegrali wspaniały turniej rycerski, odtanńczyli poloneza, uratowali królową uwięzioną przez wróżkę, a także wypili sok z cytryny, uśmiechając się później szeroko, zanim publiczność policzy do 10.

Następnie pierwszacy złożyli uroczyste ślubowanie, a p. dyrektor Małgorzata Celińska w asyście rycerzy pasowała ich na uczniów klasy I.

Nad przebiegiem uroczystości czuwała pani Alicja Ostapiuk - wychowawczyni kl. I.

Na zakończenie pierwszacy otrzymali wspaniałe upominki od przybyłych gości, uczniów kl. 0-III, kl. VI oraz Samorządu Uczniowskiego. A żeby wrażeń tego dnia było więcej - na pierwszaków czekało wspaniałe przyjęcie przygotowane przez wspaniałych rodziców.

Alicja Ostapiuk

ROK SZKOLNY 2009/2010 GMINĄ DREŁÓW

KLASY PIERWSZE

Rozpoczyna się kolejny rok szkolny. Po raz pierwszy zasiadą w szkolnych ławkach nasi pierwszoklasiści. W tym roku w porównaniu do poprzedniego jest ich więcej o 7 osób. Dokładne informacje przedstawione są w tabeli.

Nazwa szkoły	Wychowawca	Ilość uczniów	Dziewczynki	Chłopcy
Zespół Szkół im ks. Jana Twardowskiego w Dołdze	Anna Olszewska	15	9	6
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Drelowie	Elżbieta Krzymowska	17	9	8
Szkoła Podstawowa w Łózkach	Mirosława Witkowska - Hawryluk	4	3	1
Szkoła Podstawowa im. ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Szóstce	Alicja Ostapiuk	15	9	6
Szkoła Podstawowa w Witorożu	Małgorzata Kosiara	6	4	2
Szkoła Podstawowa im. Legionów Polskich w Żerocinie	Aldona Chwedczuk	9	5	4

CIEKAWI LUDZIE

WSPOMNIENIA

Listopadowy wieczór... Klub Seniora w Aleksandrówce. Pani Jadwiga Prokopiuk prezentuje zapiski z życia swojego ojca Henryka Demczuka:

...Mój ojciec był kowalem w Międzyrzecu Podl. i prowadził mały warsztat kowalski. W 1940 roku powstał ARB Cant Niemiecki i takich mniej zamożnych kowali mieli Niemcy wywieźć do Niemiec na roboty. W tym czasie spotkał mój ojciec się z kolegą Antonim Czopińskim który był zamożnym kowalem, powiedział on ojcu: „Janek masz jechać do Niemiec na robotę, to ja ci powiem. Był u mnie rzadca Borowski z folwarku Aleksandrówka i potrzebuje kowala w miejscowości odległej o ponad 15 km od Międzyrzeca”. Ojciec Czopińskiego się posłuchał.

14 marca 1940 roku pojechaliśmy swoim koniem do Aleksandrówki, przyjęto nas chętnie napisali umowę o zarobkach. Pytał się Borowski czy ojciec ma narzędzia kowalskie a ojciec powiedział, że ma wszystko co potrzebne do wykonywania kowalstwa Borowski powiedział, że budynek to jest tylko nie ma narzędzi. Przenocowaliśmy u majstra stelmach, który się nazywał Duszak Jan (majster do majstra). Rano 15 marca 1940 roku dał nam Borowski dwie furmanki, ale to były sanie bo było trochę śniegu, za-jechaliśmy do Międzyrzeca, a ojciec został w Bere-

fot. A. Koczkodaj

zie u kuzynów bo bał się jechać do miasta, że mogą go złapać Niemcy na roboty. Ja i tych dwóch co mnie przywieźli rozbiliśmy nasz zakład, pokładliśmy wszystko na saniach, obiad mama dała, a tu nagle zginął śnieg. I tak po błocie po śniegowym przyjechaliśmy do Aleksandrówki, zabierając ojca z Berezy. Ja w tym czasie miałem 14 lat. Trochę Borowski się krzywił, że ja za młody. Ja odpowiedziałem, że damy sobie radę. I tak się zaczęła nasza praca.

W ciągu 1 roku okuliśmy 11 wozów żelazniaków oprócz innych robót, takich jak naprawa pługów kultywatorów i kucie koni. Od kucia koni to ja byłem szpec. Borowski był z nas zadowolony. Przed żniwami 1941 roku rządy Borowskiego się skończyły, zaczęli rządzić Niemcy. Był to Skulik, Wólc i Majer. Skończyła się umowa o pracę wszystko było po nowemu. Parę kilogramów zboża na chleb, parę złotych i do roboty od wschodu do zachodu słońca - wszyscy mąż, żona, dzieci dorosłe, wszyscy do roboty. Kto się uchylał to dostawał baty i za karę nocne roboty. My majstry stawiliśmy snopy w dzień w mendle i Niemiec uznał, że postawiliśmy je krzywo. Za karę na drugim polu kazał nam stawiać snopy całą noc. Po wykoszeniu zboża zaczęła się młocka. Sprowadzili maszynę do młocki i lokomobile podobne do ciuchci z majątku. Wymyśle z tą maszyną przyjechał operator tak zwany mechanik (staruszek). Wy tłumaczył mi jak to się trzeba obchodzić z tą maszyną i pojechał. Ja zostałem jako mechanik.

Wszystko zboże ja omlóciłem z tegorocznego zbioru. Na początku 1942 roku Niemcy wysiedlili Borowskiego, dali mu konika i linijkę (małą bryczkę) na walizki. Gdzie wyjechał to nie wiem. Borowski był Ukraińcem takim Folksdojczem - służył Niemcom. W 1942 roku było podobnie jak w 1941 roku. Skulik, Wólc i Majer odeszli, nastał Jon i Weber. Na wiosnę Niemcy nawieźli z Międzyrzecza z getta Żydów z rodzinami, dali im mieszkanie na górze budynku murowańca. Było ich dużo, który był zdrowszy to wozził albo chodził pieszo do kopania rzeki Białka w Ossowie, a który był słabszy to był zatrudniony na miejscu w gospodarstwie, w ogrodnictwie albo w sadzie owocowym. Okrutnie się znęcali nad Żydami, aż strach pomyśleć.

W 1943 roku w lutym zostałem wysłany na kurs traktorzystów do miejscowości Podzamcze (za Kielcami). Kurs trwał tydzień. Gdy wróciłem to już czekał na mnie w Turowie nowy ciągnik Lanc Bulldog - 25 koni mechanicznych na kołcach, nie miał ogumienia. Wręczył mi go Niemiec Nojoks (Krótki). W tym czasie powrócił Skulik.

15 marca 1943 roku w godzinach rannych odwiedziła nas partyzantka (zwana Kołpakowa). Przyszło ich pięciu, strzelali jak na froncie. Niemcy byli przy ludziach, którzy rozwozili obornik na polu w stronę Turowa i tam też uciekli. Było trzech Ukraińców czyli wartowników. Z pałacu było wejście do bunkra (schron) pod schodami. Dwóch Ukraińców schowało się na czworakach u ludzi, a jeden wszedł do bunkra i się podpalił. Zabrali go ze sobą. Upłynęło może pół godziny, a ich się najechało jak mrówek. Zabrali wszystkie krowy, konie, wozy, owies ze spichrza Wachulikowi zabrali największego tuczniaka - powiedzieli, ...że to germański. Nie było wytłumaczenia, obrabowali i wysłali naszych ludzi z tym rabunkiem od Komarówki. Ci ludzie powrócili bez łupu, a partyzanci udali się w stronę Międzyrzecza, podobno doszli pod Siedlce. W 1943 roku nastały żniwa. Po żniwach nastała młocka, maszynę do młocki sprowadzili z majątku Białki. Mój mały traktor nie dał rady ciągnąć maszyny i dmuchawy, która podawała słomę na start, więc kazali się zamienić na ciągnik z Ignacym Dęgą, który obsługiwał 45 konny ciągnik w Turowie, a maszynę miał mniejszą. I tak zrobili zamianę. Ja młóciłem dużym ciągnikiem, a Ignacy Dęga małym ciągnikiem. Któregoś dnia w południe ludzie pojechali na obiad a partyzanci przyszedli i podpálili maszynę. Było to

w Turowie na Owieszance. Od tego czasu Niemcy zarządzili młócić w dzień i w nocy. Dostarczyli uzbrojoną obstawę Niemców i Ukraińców. Któregoś dnia we wrześniu skończyłem młóckę i dostałem rozkaz od Skulika - „Uczepisz dwa wozy na kartofle, a to co kopaczki nakopią (było ich trzy) zaciągniesz do Turowa, do szosy. Zostawisz duży ciągnik, a małym jeszcze obrócisz dwa razy.”

Zajechałem pierwszy raz. Zobaczył to Krótki - jak skoczył na mnie dlaczego nie trzy tylko dwa. Suka mnie szarpie za spodnie, ale jakoś szczęśliwie on ją odegnał ode mnie, zaczął krzyczeć drugi raz - „musi być trzy skrzyń”! Zapaliłem mały ciągnik, uczepiłem trzy skrzynie, przyjechałem do Aleksandrówki na pola. Odczepiłem puste wozy, a przyczepiłem pełne. Dojechałem do pierwszych budynków w Turowie, leci kobieta i płacze, macha ręką żebym się zatrzymał. Zatrzymałem się i pytam co się stało? „Oj panie, dyrektora zabili na szosie”. A dyrektorem nazywali Krótkiego. Była to Szczepaniukowa (drugi budynek od lasu na Sosnówcu). Ludzie się bali, że za tego drania cały Turów zostanie zniszczony. Ale jakoś nikomu nic się nie stało bo podobno był upominany ze strony swoich władz żeby się uspokoił.

Kiedy wracałem z Turowa z pustymi wozami zatrzymał mnie jakiś człowiek w lesie. Pierwsze słowa jakie powiedział to czy Krótki żyje czy nie. Ja odpowiedziałem, że ludzie mówili że nie żyje. Poprosił mnie o dowód, kazał czekać i poszedł w las. Po chwili wrócił uzbrojony zaczął się mnie wypytywać, który Niemiec jest dobry, a który zły. Odpowiedziałem tak jak wiedziałem. Po chwili wyszedł z lasu polski żołnierz (oficer) w płaszczu oficerskim, z gwiazdką na rogatywce i na pagonach, z karabinem na plecach i pistoletem w ręku. Po skończonej rozmowie ten cywil kazał mi zgasić ciągnik. On włożył w ciągnik granat, a mnie chciał wysłać pieszo do domu. Ja zacząłem ich prosić, że jestem młody i chce żyć, gdy zajdę bez ciągnika to mnie ten Skulik suchą łapą od razu zabije. Darujcie mi życie. Porucznik posłuchał i powiedział: „Szkoda chłopca, niech jedzie, tylko ani słowa, że nas widziałeś bo my cię znajdziemy”. Podziękowałem i powiedziałem, że jeszcze raz mam jechać z kartoflami. Powiedzieli: „Tylko ani słowa”.

Nastał rok 1944 zaczęła się wiosna partyzanci przychodzili prawie co noc. Wystraszyli Niemców i Ukraińców, którzy bali się tu nocować i przed zachodem słońca odjeżdżali końmi do Turowa,

a o wschodzie wracali. Mieli uzbrojoną obstawę. W końcu partyzanci dowiedzieli się o wyjeździe i przyjeździe. Zaczaili się w lesie Sosnówcu od strony Aleksandrówki. To było w maju 1944 roku Niemcy wyjeżdżali z lasu bryczką (jechali Skulik Jon i Janek, Ukraińiec), gdy padły strzały. Konie i Niemcy zostali zabici. Ukraińiec zaczął uciekać, ale został postrzelony i dobity. W tym czasie Niemcy w Turowie usłyszeli, że w lesie były strzały. Niemiec z Turowa o nazwisku Szadak, wierzchem na koniu przyjechał przez Owieszankę prosto pod kuźnię ojca mojego i się pyta czy przyjechali: Skulik Jon i Janek.

Mój ojciec był wychowywany w Międzyrzeczu pomiędzy Żydami i rozumiał język żydowski (podobny do Niemieckiego). Powiedział, że jeszcze nie wrócili. Szadak na to odpowiedział: „to już kaput bo było w lesie Siesien (strzały)”. W tym czasie, gdy przyjechał Szadak ja kułem Łukaszukowi konia. Szadak wysłał Łukaszuka na koniu żeby zobaczył co się tam w lesie stało. Łukaszuk wrócił i mówi, że wszystko kaput. Baryła, który był stróżem, powiedział Szadakowi, że partyzanci mieli rozwalić ciągnik, ale nie mieli granatów. Szadak kazał mi przeprowadzić ciągnik do Turowa. Gdy jechałem stanąłem popatrzyłem, ale już zabitych nie było, zabrali ich do Turowa, leżały tylko konie i bryczka. Zaprowadziłem ciągnik do Turowa i wróciłem pieszo do Aleksandrówki. Przed odejściem pytałem się Szadaka czy mogę zobaczyć zabitych. Machnął ręką i powiedział, że lepiej nie patrzeć, ale ja idąc koło pokojów wszedłem i zobaczyłem. Jon i Janek byli normalni, a Skulik był bardzo pobity, miał głowę jak balon. Po śmierci Skulika i Jona władzę objął starszy Niemiec, podobno był Czechem. Bardzo łagodny, cichy, przystępny, chodził bez broni, po cywilnemu. Rządził Turowem i Aleksandrówką do wyzwolenia. Po wyzwoleniu nastąpiła reforma rolna.

Turów i Aleksandrówka to był długi Majdanek. Wszystko to co opisane jest szczerą prawdą.

Aleksandrówka dnia 11.11.2009 roku
opisał Henryk Demczuk

I

Cztery Pany

W naszej małej wiosce nastały nam zmiany

Na miejsce rządnego:

Mamy cztery pany

Mamy Pana Wólca

Chłopa morowego

Jak się rozzłości

Nie podchodź do niego

pan Skulik ze złości

Aż wąsami rusza

W nas wszystkich ze strachu

aż truchleje dusza

Pan Majer spogląda

Na ludzi nieśmiało

jakby chciał powiedzieć

że roboty mało

O tym czwartym panie

Teraz nie śpiewamy

Bo go jeszcze wszyscy

Bardzo mało znamy

Było by nam dobrze

żeby nam jeść dali

i żeby nas kijem

po łbach nie naprali

Jedną tylko litość

nasze pany mają

że nam co niedziela

Koni pozwalają

Koni pozwalają

Nawet i cugowych

By im o kartofle nie

zawracać głowy

Posłuchajcie ludzie

nasze smutne wieści

Jak musimy jeździć

do rodzin po chwaści

Brat Ci da kartofli

A siostra da kaszy

Ach jakież nam smutne

nastąpiły czasy

II

Przyjechał pan Majer

do nas nad wieczorem

Tak krzyczy na karbowego

ze złym humorem

Żeście za mało zrobili

Za dużo bałamucili

dziś po obiedzie

Będziecie za karę robić

aż do dwunasty

Nie puszcę wcale do

domu żadnej niewiasty

Ażebyście pamiętali

trochę lepiej się starali

w każdej robocie

I na wieczór przynieśli nam

dzieci kolację

Usiedliśmy wszyscy razem

by podjeść smacznie

Jedna z kolacją zbłądziła

długo do nas nie trafiła

Bo było ciemno

Po kolacji wzięliśmy się

znów do roboty

Każda płacze robić nie ma

żadna ochoty

Oczy łzami są zalane

Nogi rżyskiem podrapane

Aż się krew leje

Jedna z kobiet opowiada

O naszej biedzie

Idźmy już wszyscy do domu

Nic nam nie będzie

Powiemy że ciemno było

Coś nas pod lasem straszło

Boim się robić

I przyszlismy pod pokoje

Która godzina

Jedenasta odpowiedział

nam Ukrainiec

A czego wy tutaj chcecie

Czego tak wszystkie płaczecie

bardzo żałośnie

Powiedzcie nam czy są Pany
nasze nerwowe
Czy nas nabić
Jeszcze dzisiaj będą gotowe
Ach nerwowe mocny Boże
Oba są w kiepskim humorze
nie idźcie do nich.

Idźcie sobie i usiądźcie
tam koło bramy
Jak oni z pokoju wyjdą
my wam znać damy
wtedy prędko uciekajcie
tylko głośno nie gadajcie
cośmy mówili

Ledwieśmy sobie usiedli
pod drzewem w ciszy
Przyszedł do nas
Ukrainiec – mówi już wyszli
Teraz prędko uciekajcie
Tylko głośno nie gadajcie
By nie słyszeli

Wzięliśmy się do ucieczki,
Aż każda zbladła
A jedna z wielkiego strachu
do rowu wpadła
Głowa jej się zakręciła
nogi sobie poparzyła
W rowie pokrzywą

Zabiegliliśmy na pole
przez mędle skaczą
Jedne śmieją się od żalu,
a drugie płaczą
Ach mój Boże to nam dali
patrzym – a tu wieś się pali
jeszcze większy strach.

Związaliśmy po dwa snopki
Już idą do nas
Stanęli sobie w oddali
I wołają nas
Musimy do nich iść gotowe,
a on zaczyna rozmowę
w nocy pod lasem

A czy wiecie za co wyście
dzisiaj robili
Żeście całe popołudnie bałamucili
Żeście za dużo śpiewali
Za dużo się śmiali
I mało snopków związali

A my jemu wszyscy na to
mówimy śmiało
Że płakać całymi dniami
na nic się zdało
Trza się trochę rozweselić
Biedę z rozkoszą podzielić
a potem robić

III

Nieszczęśliwa Polska nasza
Nieszczęśliwa nasza Polska
Cała krwią zalana
Która panna najładniejsza
do Niemiec zabrana

Przyjechali pod okienko
Stukają, pukają
Dowidzenia droga mamó
Niemcy mnie szukają

I stukają i pukają
pode drzwiami w sieni
Do widzenia droga mamó
Już mnie Niemcy wzięli

I zabrali i wywieźli
Na zachód słońeczka
Gdzie nie widać ani słysząc
Polskiego ptaszeczka

Autorki:

Zofia Kędzierska

Waleria Demczuk

Maria Maksymiuk

BIBLIOTEKA WIODĄCA W DRELOWIE

Gminna Biblioteka Publiczna w Drelowie przystąpiła do Programu Rozwoju Bibliotek, będącego częścią inicjatywy Fundacji Billa i Melindy Gates, która ma ułatwić polskim bibliotekom publicznym dostęp do komputerów, internetu i szkoleń. Partnerem i grantobiorcą fundacji w Polsce jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, zaś bezpośrednim realizatorem programu Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Program ten skierowany jest do bibliotek publicznych we wszystkich gminach wiejskich, wiejsko-miejskich oraz miastach do 20 tys. mieszkańców.

Procedura konkursowa w ramach programu spowodowała, że w pierwszej rundzie znalazły się dwie koalicje partnerskich bibliotek z terenu naszego powiatu. Liderem jednej z nich jest nasza placówka, która w sposób przekonujący przedstawiła swoje działania oraz działania gminy i placówek jej podległych, co potwierdza fakt znalezienia się na czele listy finalistów z województwa. Projekt realizowany będzie w partnerstwie z trzema bibliotekami partner-

skimi w Leśnej Podlaskiej, Konstantynowie i Komarówce Podlaskiej.

Dzięki udziałowi w programie nasze placówki otrzymają nowy sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem oraz urządzenia wielofunkcyjne. Ponadto do biblioteki wiodącej zostanie dostarczony laptop i projektor multimedialny.

Bardzo ważną częścią programu jest możliwość podniesienia kompetencji przez bibliotekarzy. Wraz z przedstawicielem lokalnej społeczności wezmą oni udział w szkoleniach specjalistycznych przygotowujących biblioteki do nowych usług, informatycznych z obsługi dostarczonego sprzętu oraz warsztatach z planowania pracy.

Dodatkowym atutem uczestnictwa w programie jest możliwość otrzymania dotacji na realizację ciekawych inicjatyw. Wszystkie działania wpisane w projekt realizowane będą do końca 2013 roku.

M.P.

URODZINY KUBUSIA PUCHATKA

14 października obchodziliśmy wraz z najmłodszymi czytelnikami urodziny Kubusia Puchatka. Znany wszystkim dzieciom miś „o małym rozumku” zaprosił swoich gości do wspólnej zabawy.

Na początku sprawdził, jak duża jest wiedza przybyłych na temat jego przyjaciół ze Stumilowego

fot. GBP w Drelowie

Lasu i wspólnych przygód. W dalszej części urodzin dzieci mocowały zagubiony ogonek dla Kłapoucha. Co nie było takie proste, ponieważ wszyscy mieli zawiązane oczy. Przypinanie ogonka tak spodobało się Kubusiowym gościom, że postanowili spróbować

swoich sił w rzucaniu misiem do celu oraz skokach z Tygrysiem.

Jednak to nie był koniec niespodzianek. Maluchy postanowiły sprawić przyjemność solenizantom i namalowały jego portret na balonach. Goście

wykonali również specjalne urodzinowe laurki dla solenizanta, który w dowód wdzięczności zaprosił wszystkich na słodki poczęstunek.

M.P.

AUTOR „DETEKTYWA POZYTYWKI” W DRELOWIE

W środę 19 listopada gościliśmy w Gminnej Bibliotece Publicznej w Drelowie Grzegorza Kasdepke, popularnego i lubianego autora książek dla dzieci. Pisarz w swoim dorobku literackim ma około 20 książek i ciągle pracuje nad kolejnymi. Dzięki takim pozycjom, jak: „Mam prawo! Czyli wszystko, co powinniście wiedzieć o prawach dziecka, a boicie się zapytać”, „Bon czy ton: Savoir-vivre dla dzieci”, „Tylko bez całowania! Czyli jak sobie radzić z niektórymi emocjami” czy „Co to znaczy... 101 zabawnych historyjek, które pozwolą zrozumieć znaczenie niektórych powiedzeń” – dzieci w sposób prosty i zabawny poznają świat i rządzące nim prawa.

Na spotkanie z goszczącym w Drelowie pisarzem przybyli sami miłośnicy przygód Kacpra, Kuby i Buby oraz Detektywa Pozytywki. Autor bardzo szybko zaskarbił sobie sympatię dzieci. Zaprezentował fragmenty swoich książek oraz zapoznał ze zna-

czaniem niektórych związków frazeologicznych. Ze świata ukrytych znaczeń uczestnicy spotkania przenieśli się w świat mitów. Dzieci wykazały się dużą wiedzą na temat greckich i rzymskich bogów.

Nie obyło się również bez pytań do autora „Kacperiady”. Dzieci chciały wiedzieć, w jakim wieku zaczął pisać, kim chciał zostać jak był mały, jakiej piłkarskiej drużynie kibicuje, czy zdarza mu się leniuchować, czy lubi dzieci oraz czy będzie pisał książki do końca życia.

Na zakończenie spotkania Grzegorz Kasdepke otrzymał wspaniałe podziękowania, które przybrały formę łabędzia. Wcielił się także w rolę jurora i wylosował 3 osoby, które zostały nagrodzone za udział w konkursie wiedzy o twórczości pisarza. Każdy z uczestników mógł również zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie z autorem oraz otrzymać autograf.

M.P.

fot. GBP w Drelowie

ŚLADAMI MISIA USZATKA

Co roku wszystkie pluszowe misie obchodzą swoje święto. Tradycją stało się, iż w tym dniu dzieci wyruszają do Biblioteki w Szóstce, aby uczcić tam święto swojego pluszowego ulubieńca. W tym

roku było nieco inaczej, to właśnie pluszowy miś, z okazji swojego święta postanowił odwiedzić swoich milusińskich. Gościł on między innymi u przedszkolaków w Szkole Podstawowej w Łózkach, jak

również w Szkole Podstawowej w Szóstce. Dzieci z radością oraz wzruszeniem przywitały solenizanta w swoich przedszkolach. Podczas spotkania uważnie wysłuchały opowieści Misia, z których dowiedziały się m.in. dlaczego Miś Uszatek ma oklapnięte jedno uszko, co uwielbia zjadać każdy niedźwiadek oraz skąd wzięło się imię Misia Uszatka. Nie zabrakło również degustacji miodku, wspólnych zabaw, śpiewania ulubionych piosenek o misiu, a także rozmów o innych pluszowych ulubieńcach.

W podziękowaniu za mile spędzony czas dzieci

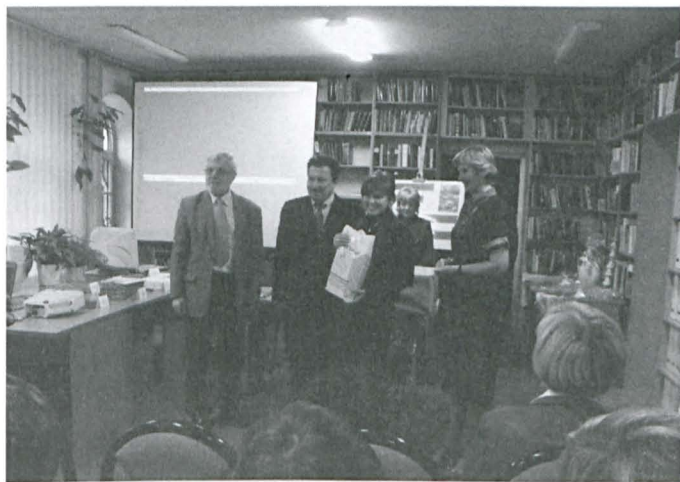

fot. GBP w Drelowie

otrzymały pyszne cukierki od Misia Uszatka. Aby upamiętnić tak wspaniały dzień przedszkolaki narysowały piękne obrazki, które przekazały do Biblioteki w Szóstce.

Agnieszka Maksymiuk

— „UROKI MAŁYCH OJCZYZN W OBIEKTYWIE” —

W środę 2 grudnia odbyło się uroczyste podsumowanie VII. edycji powiatowego konkursu o tematyce regionalnej z cyklu „Ocalić od zapomnienia” zorganizowanego pod patronatem Tadeusza Łazowskiego, starosty bialskiego oraz Andrzeja Czapskiego, prezydenta Białej Podlaskiej.

Zadaniem bibliotekarzy było opracowanie albumu fotograficznego z opisem, zawierającego fotografie ukazujące piękno krajobrazu miejscowości i okolicy oraz osobliwości, nastroju, uroku i piękna otaczającej przyrody w różnych porach roku.

Do konkursu przystąpiła także Gminna Biblioteka Publiczna w Drelowie wraz z filiami w Żerocinie i Szóstce. Praca ph. „Gmina Drelów – moje miejsce

na ziemi” przygotowana przez pracowników biblioteki w Drelowie zdobyła trzecie miejsce. Poprzez udział w konkursie placówka wzbogaciła zasoby regionalne, a otrzymana nagroda - chusta edukacyjna - pozwoli na ciekawe i rozwijające wyobraźnię zabawy z dziećmi.

Wyróżniona została również Filia biblioteki w Żerocinie za prezentację multimedialną „Żerocin w obiektywie - cztery pory roku”, która otrzymała wysokiej klasy urządzenie wielofunkcyjne. Filia w Szóstce wzbogaciła zaś swój księgozbiór o ciekawe pozycje książkowe.

M.P

fot. GBP w Drelowie

KLUB SENIORA W WÓLCIE ŁÓZECKIEJ

Dzięki Programowi Integracji Społecznej, do którego przystąpiło Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drelowskiej w partnerstwie z Gminną Biblioteką Publiczną w Drelowie i Kołem Gospodyń w Wólce Łózeckiej oraz pozyskanym środkom, powstał w Wólce Łózeckiej Klub Seniora. Jego członkowie uczestniczą w cyklicznych spotkaniach integracyjnych oraz warsztatach zdobnictwa ludowego i rękodzieła artystycznego. Aktywnie włączają się w zbieranie materiałów regionalnych oraz odtworzenie historii najbliższej okolicy.

Poprzez realizację usługi „Utworzenie i funkcjonowanie klubu seniora w miejscowości Wólka Łózecka” zapewniono aktywne uczestnictwo osób starszych w życiu społeczności lokalnej oraz stworzono nowe przedsięwzięcie kulturalne o znaczeniu lokalnym i regionalnym.

Zorganizowano sześć warsztatów artystycznych. Zainteresowane osoby nabyły nowych umiejętności w zakresie wyrobów ze słomy, masy solnej oraz wikliny. Ponadto nauczyły się techniki orgiami,

fot. GBP w Drelowie

która pozwoliła na wykonanie pięknego łabędzia z papieru. Zorganizowane warsztaty wyjazdowe do Woronca, przybliżyły technikę wykonywania kwiatów z bibuły. Podczas wyjazdu panie zwiedziły również pracownię zdobnictwa artystycznego w Woroncu oraz usłyszały ciekawą historię miejscowości.

Zaprezentowane na zajęciach podstawy umożliwiły dalsze poszerzenie umiejętności, które zaowocowały piękną dekoracją sali w Wólce Łóżeckiej.

Uczestnictwo w warsztatach ze słomy zaowocowało pięknym wieńcem dożynkowym wykonanym wspólnie z Kołem Gospodyń Wiejskich z Wólki Łóżeckiej, reprezentującym wieś na dożynkach gminnych. Wykonane podczas spotkań wyroby z masy solnej oraz wikliny będą ozdobą niejednego domu.

Warty podkreślenia jest również fakt, że orga-

nizowane w ramach Klubu Seniora spotkania przyciągają nie tylko osoby starsze, ale również dzieci i młodzież. Organizowane są również lekcje regionalne przybliżające obrzędy i sztukę regionu.

M.P.

A TO HISTORIA

Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Szóstce zaoferowała swoim czytelnikom nietypowe spotkania regionalne. Podczas wizyty w bibliotece Przedszkolaki ze Szkoły Podstawowej w Szóstce miały możliwość zapoznania się tajnikami funkcjonowania biblioteki, a także poznania nietypowego i nieznanego im dotychczas instrumentu muzycznego. Spotkanie uatrakcyjnił swoją obecnością pan Stanisław Wachowiec, który opowiedział naszym czytelnikom, kiedy zaczęła się jego historia z akordeonem. Ciekawość przedszkolaków wzbudziły tajniki gry na tymże instrumencie oraz opowieść pana Stanisława o tym, jak przebiegała jego nauka gry na akordeonie.

Dzieci zafascynowane instrumentem, uważnie wysłuchały kilku utworów wykonanych przez pana Wachowca, przygotowanych specjalnie na tę okazję. Zmierzyły się również z własnymi możliwościami muzycznymi. Zaproszony gość zaprezentował początkującym muzykom swoje tajniki gry na akordeonie, po czym udostępnił sprzęt dzieciom. Nasi miłośnicy zafascynowani spotkaniem chętnie śpiewali swoje ulubione piosenki przy akompaniamencie poznanego instrumentu. Nie obyło się również bez tańca, a także wspólnej zabawy. Na zakończenie dzieci wręczyły panu Stanisławowi piękne podziękowanie za mile spędzony czas, za co w zamian zostali obdarowani pysznymi cukierkami.

Bibliotekę odwiedzili również starsi uczniowie Szkoły Podstawowej w Szóstce. Podczas spotkania uczniowie poznali tajniki tradycyjnego rękodzieła artystycznego. Czytelnicy uczyli się między innymi składania róż z krepiny oraz wykonania kompozycji z tychże kwiatów. Uwieńczeniem ich pracy były piękne koszyczki z różami, które można było obejrzeć w bibliotece.

Agnieszka Maksymiuk

fot. GBP w Drelowie

„PODRÓŻ DO KRAINY BAŚNI I LEGEND”

„Ponad wszystkie wasze uroki
Ty! Poezjo, i ty, Wymowo
Jeden – wiecznie będzie wysoki:
Odpowiednie dać rzeczy – słowo”

(Cyprian Kamil Norwid)

Recytacja jest sztuką przekazywania utworu literackiego poprzez głos recytującego. Rozwija ona pamięć i wyobraźnię uczy poprawnej wymowy, budzi zainteresowania literaturą, pogłębia wiedzę i pozwala otworzyć się na świat. Nauka recytacji nie może być tylko bezbłędnym, pamięciowym wyuczeniem tekstu przez ucznia, chodzi o to, by wygłoszenie utworu było jak najbardziej poprawne pod względem emocjonalnym i estetycznym. Dzięki konkursom recytatorskim dzieci ośmielają się do zabierania głosu i publicznych występów, uczą się wyrażać uczucia słowami w naszym polskim jakże bogatym i pięknym języku.

Ważnym elementem przygotowania do konkursu jest odpowiedni dobór repertuaru, który zależy od osobistych predyspozycji recytatora m.in. od barwy głosu, temperamentu i sposobu interpretacji. Wbrew pozorom nie jest to rzeczą łatwą, mozolne przygotowania do konkursu pochłaniają wiele czasu gdyż muszą być poprzedzone szeregiem ćwiczeń, a to wymaga nie tylko ciężkiej pracy uczniów, ale także i nauczycieli. Zapewne dlatego niewielu uczniów wzięło udział w tegorocznym Jesiennym Konkursie Recytatorskim. Kiedy dziecko zostaje nagrodzone czy wyróżnione powinno to być dla opiekuna nagrodą, a nie „stratą czasu”.

Dnia 27 października 2009 roku w Gminnym Centrum Kultury w Drelowie odbył się XIII Jesienny Konkurs Recytatorski „Podróż do krainy baśni i legend”. W eliminacjach gminnych wzięło udział pięć uczennic ze Szkoły Podstawowej w Żerocinie

fot. GCK w Drelowie

oraz dwie ze Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Drelowie. Szkoda, że inne szkoły z naszej gminy nie dały szansy swoim uczniom i nie podjęły się trudu przygotowania ich do tegorocznego konkursu.

Ocena oraz wybór tych najlepszych przypadła jury, w którego skład weszli: Wiesława Zaremba, Janina Panasiuk i Magdalena Pepa. Wszyscy recytatorzy stanęli na wysokości zadania bardzo ładnie recytując wybrane utwory i zostali nagrodzeni pamiątkową książką, dyplomem i gromkimi brawami. Do eliminacji powiatowych ze Szkół Podstawowych Jury wytypowało Karolinę Kiryluk z Żerocina, Weronikę Golec z Drelowa, Dominikę Kiryluk z Żerocina oraz Klaudię Kocko z Gimnazjum w Drelowie. Wszystkim uczestniczkom i ich opiekunom tegorocznego XIII Jesiennego Konkursu Recytatorskiego serdecznie dziękujemy za udział i zapraszamy na kolejne konkursy organizowane przez Gminne Centrum Kultury w Drelowie. Mamy nadzieję, że spotkamy się w większym gronie.

E.B.

WYDAWCA: Urząd Gminy Drelów, 21-570 Drelów, ul. Szkolna 12, tel./fax: (083) 372 00 37

ZESPÓŁ REDAKCYJNY: 21-570 Drelów, ul. Ogrodowa 2, tel.: (083) 372 01 54

FOTO: Archiwum Gminnego Centrum Kultury w Drelowie

BIURO REKLAM I OGŁOSZEŃ: 21-570 Drelów, ul. Szkolna 12, tel.: (083) 372 00 02 lub 372 00 74

DRUK: POLIGRAF, 21-570 Drelów, ul. Męczenników Podl. 8, tel./fax (083) 372 03 23

NAKŁAD: 700 egz.

NASI PIERWSZOKLASIŚCI

Szkoła Podstawowa
im. Legionów Polskich
w Żerocinie

Szkoła Podstawowa
im. Ks. Kardynała
Słefana Wyszyńskiego
w Szóstce

Szkoła Podstawowa
im. Marii Konopnickiej
w Drelowie

Gmina Drelów w starej fotografii

Uczniowie drelowskiej szkoły

Wycieczka do Warszawy

Obchody święta majowego

Pracownicy SKR w Drelowie

Zespół Śpiewaczy z Wors

Zamieszczone fotografie pochodzą
ze zbiorów rodzinnych E. Małoń

Wszystkich chętnych
do podzielenia się
utrwaloną na starej fotografii
historią naszej gminy
zapraszamy do
Gminnego Centrum Kultury